

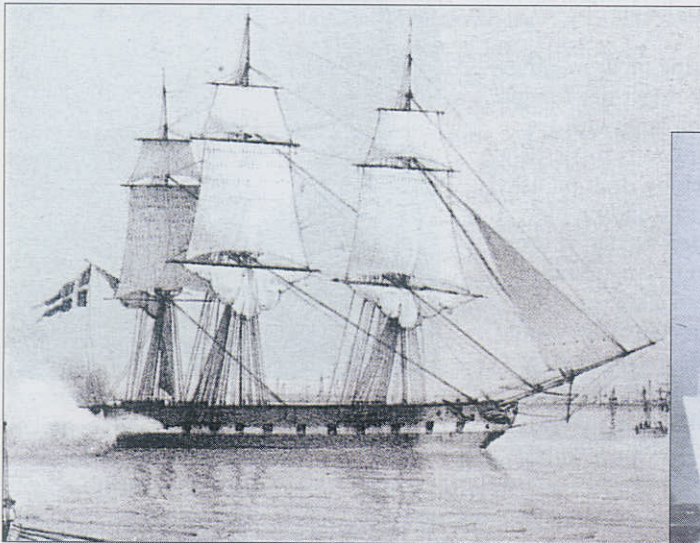
UNDER DANNEBROG

TIDSSKRIFT FOR DANMARKS MARINEFORENING

JANUAR/FEBRUAR 2006 · NR. 1 · 93. ÅRGANG

TEMA:

Galathea ekspeditionerne

OBS.
Læserrejsen 2006 går i uge 41
gennem Midtengland til
Nordirland/Belfast
samt Isle of Man.
Sæt kryds i kalenderen.
Forhåndsoplysninger:
86 80 42 60

MARINEFORENINGEN

Kommandørkaptajn (Søværnet) Jesper Britze blev den 1. november 2005 udnævnt til kommandør (Søværnet).

Orlogskaptajn (Søværnet) Peter Schinkel Stamp blev den 19. november 2005 udnævnt til kommandørkaptajn (Søværnet).

Orlogskaptajn (Søværnet) Christian Rune blev den 1. januar 2006 udnævnt til kommandørkaptajn (Søværnet).

Kommandør (Søværnet) Palle Cortes beordres uden ansøgning til midlertidig tjeneste ved NATO Defense College i Rom fra den 1. februar 2006.

Kommandør (Søværnet) Henrik Andersen beordres uden ansøgning til varig tjeneste som stabschef ved Søværnets Operative Kommando fra den 1. februar 2006.

Kommandør (Søværnet) Niels Erik Sørensen beordres uden ansøgning til midlertidig tjeneste som chef for Grønlands Kommando fra den 1. januar 2006. Kommandøren tillægges midlertidig højere grad som kontreadmiral (Søværnet) fra samme dato, og så længe han forretter nævnte tjeneste.

Kommandør (Søværnet) Francis Zachariae beordres uden ansøgning til varig tjeneste som chef for Søværnets Officersskole fra den 1. januar 2006.

Kommandør (Søværnet) Jesper Britze beordres uden ansøgning til varig tjeneste som chef for Forsvarsstabens Informatikafdeling fra den 1. november 2005.12.05

Kommandør (Søværnet) Ole Beckmann Andersen konstitueres som direktør for Forsvarets Bygningstjeneste i perioden 1. januar – 30. juni 2006.

Kommandør (Søværnet) Torben Ørting Jørgensen beordres uden ansøgning til midlertidig tjeneste som Deputy Commander for Coalition Military Assistance Training Team/Irak fra den 1. januar 2006. Kommandøren tillægges midlertidig højere grad som flotilleadmiral (Søværnet) fra samme dato, og så længe han forretter nævnte tjeneste.

Kommandør (Søværnet) Finn Hansen er pr. 1. januar 2006 udnævnt til kontreadmiral (Søværnet). Samtidig bliver han ny chef for Forsvarets Materieltjeneste.

Kommandør, midlertidig flotilleadmiral (Søværnet) Niels Christian Borck afskediges med udgangen af april 2006 på grund af alder af Søværnets linje med pension.

Kommandørkaptajn (Søværnet) Stig Georg Rasmussen afskediges med udgangen af april 2006 efter ansøgning på grund af alder af Søværnets linje med pension.

Kommandørkaptajn (Søværnet) Jens Ole Løje Jensen afskediges med udgangen af april 2006 på grund af alder af Søværnets linje med pension.

Kommandørkaptajn (Søværnet) Kai Ole Petersen afskediges med udgangen af april 2006 på grund af alder af Søværnets linje med pension.

Orlogskaptajn (Søværnet) Bjarne Claus Breschel er den 1. januar 2006 af Hendes Majestæt Dronningen benådet med ridderkorset af Dannebrogordenen.

Feldtmarskal Görings Yacht ved kaj på Islands Brygge i 1976.

Historien om Tyske "Blue Bird"

Feldtmarskal Herman Görings Yath blev næsten dansk.

Henrik Baltzers forsigtige forespørgsel om den tyske flyver og nazi koryfæ Herman Görings gamle lystfartøj i Under Dannebrog nr. 5-2005 har givet en del tilbagemeldinger. Blandt andet har Dennis Kristensen, Glyngøre og Antoni Luciw, Holbæk fundet relevante oplysninger frem.

Antoni Luciw havde i 1976 en kort tid forkøbsret på "Blue Bird". Dengang var skibet sat til salg af S.A.K.H. både på Amager. Af salgsspecifikation fremgår det, at skibet er bygget i 1937 af den Tyske Flåde og at den skulle bruges som patruljebåd. Overbygningen var aluminium, skroget var dobbelt mahoni på eg og stål, længde 27,85 m, brede 4,50, dybgang 1,60 m, tonnage 56 ton. Den gode skibsmægler havde ikke styr på Görings militære rang og skriver at skibet har tilhørt admiral Göring. Prisen for det dengang afriggede skrog var 20.000,00 dkr.

Sælgeren havde fundet "Blue Bird" på den engelske forlægning i Holtenau i 1968. Englænderne der i øvrigt havde fratage skibet dets flådenum-

mer og omdøbt det, overtog skibet i 1945 og brugte det som dykkerskib mm.

Da handlen med Antoni Luciw ikke blev afsluttet, kom skibet mod en udbetaling på 5.000,00 dkr. under kommando af en "kaptajn Rasmussen". To år senere blev skibet opbragt af den engelske kystinspektion i Dover, mens det angiveligt smuglede pakistanere fra Middelhavet til Storbritannien. Herefter fik ejeren sit skib tilbage og solgte det så til musikeren Ib Glindeman, der havde planer om at lægge den til Middelhavet. Det blev heller ikke til noget og til sidst fik tyske forretningsfolk med "finger-spitzgefül" overdraget skibet for 15.000,00 dkr. og solgte det videre til 99.000,00 DM – ikke for skibets skyld – men for de historiske papirer der fulgte med handlen.

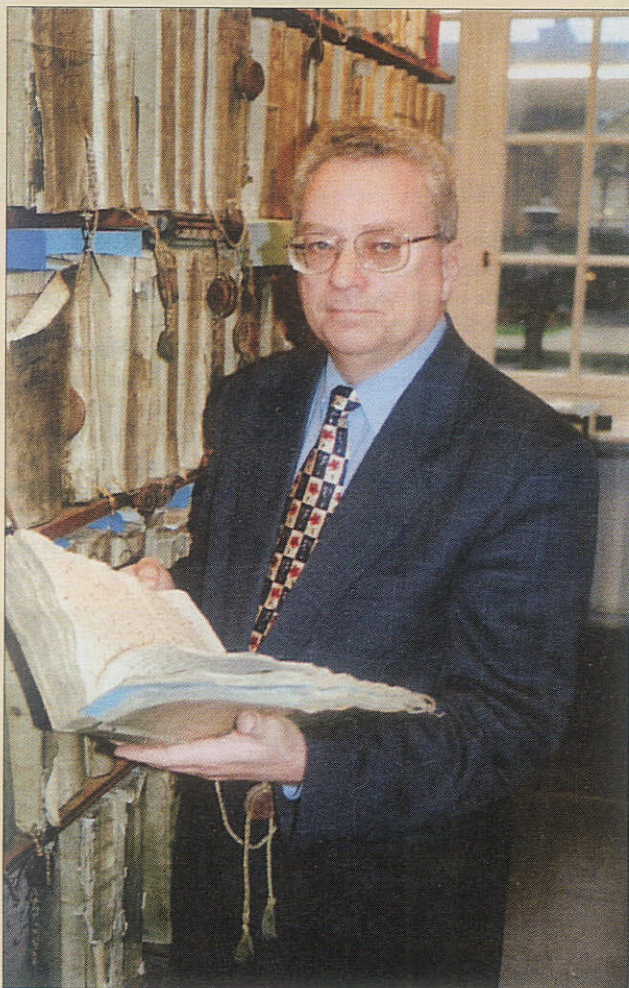
Senest nyt i sagen får vi så fra Dennis Kristensen, der i september i år har været på besøg på et renoveringsprojekt i Alcudia, Mallorca. Her har "Blue Bird" angiveligt været inde for en totalrenovering og sejler i dag på verdenshavene ejet af en velhavende spanier.

De danske Galathea-ekspeditioner

I denne tid forberedes en dansk videnskabelig ekspedition med inspektionsskibet VÆDDEREN, der skal sejle verden rundt.

Ekspeditionen har fået navnet Galathea-3 ekspeditionen, opkaldt efter to tidligere danske verdensomsejlinger, som det i denne forbindelse er værd at mindes.

Af orlogshistoriker Hans Christian Bjerg

Hans Christian Bjerg (f.1944) er orlogshistoriker under Søværnets Operative Kommando. Han var 1981-2002 overarkivar i Rigsarkivet og leder af Forsvarets Arkiver. Han blev Søværnets historiske konsulent 1974 og har siden 1975 undervist i søkrigshistorie på Søværnets Officersskole. 1967 grundlagde han *Marinehistorisk Tidsskrift* og var dets redaktør 1967-78. Siden 2003 har han været redaktør af *Tidsskrift for Søværnen*, et af de ældste danske tidsskrifter, udkommet siden 1826. Han har en omfattende produktion bag sig af bøger og artikler. Senest har han som medforfatter udgivet bogen 'Danmark i krig', der beskriver danske slag til søs og til lands 1361-1864.

1. GALATHEA-ekspedition

I årene 1845-47 sejlede korvetten GALATHEA verden rundt som det første danske skib. Baggrunden for denne ekspedition var flere. For det første medførte dannelsen af nye uafhængige stater i Latinamerika efter opløsningen af det spanske koloniimperium en øget europæisk interesse for at handle på dette kontinent, en interesse, som Danmark også havde. I 1830'erne og begyndelsen af 1840'erne blev der således fra dansk side indgået handelsaftaler med nogle af de nye store lande i Latinamerika. Dette var f.eks. baggrunden for Fregatten BELLONA foretog til Latinamerika 1840-41. Omkring midten af 1840'erne var der behov for en opfølgning af disse bestræbelser.

For det andet var der blandt de europæiske sømagter gået mode i at sende videnskabelige ekspeditioner om bord på orlogsskibe ud til de fjerne kontinenter. Efter de store kriges afslutning i 1814 fik man atter tid til videnskabelige sysler, samtidig med at der netop i Europa, i første halvdel af 1800-tallet, blev gjort flere nye videnskabelige landvindinger. Den videnskabeligt interesserede konge Christian 8. ønskede også, at danske videnskabsmænd skulle have denne mulighed.

Den tredje forudsætning var de koloni-områder, som Danmark rådede over, men som der var stigende problemer med at opretholde forbindelsen til på grund af manglende ressourcer. Den danske koloni Trankebar på den indiske østkyst var under stadig pres, og Danmark så sig nødsaget til at sælge kolonien til Det britiske ostindiske kompagni. Overdragelsen af Trankebar til briterne blev den direkte anledning til at korvetten

GALATHEA blev sendt af sted i 1845. I denne forbindelse skulle det undersøges om der var mulighed for at udbygge de danske interesser på Nicobarerne, en øgruppe i det indiske ocean. Ingen stormagter havde vist interesse for disse øer, og der var derfor mulighed for at fastholde det fodfæste, man havde på disse øer, og således fortsat kunne vise flaget i disse områder. Øerne skulle undersøges videnskabeligt, og – interessant nok – skulle det specielt undersøges om der forefandt kulforekomster på øerne. I denne periode ville kulforekomster være det rene guld.

Det var således ikke småting, der blev pålagt chefen, capitain Steen Andersen Bille (1797-1883) og hans mandskab. Man skulle overdrage Trankebar til briterne, undersøge muligheden for fortsat kolonisering af Nicobarerne, forny handelsaftaler i Latinamerika, overalt foretage videnskabelige undersøgelser, overalt være opmærksom på om der var mulighed for at etablere danske konsulater, og samtidig undersøge om det var muligt at afsætte danske produkter efter en liste, som blev leveret af Industriforeningen. Industriforeningen forestillede sig oprindeligt at skibet skulle medføre en række vareprøver til forevisning, således at der kunne afholdes udstillinger om bord i de forskellige havne. Dette havde chefen dog modsat sig. Man skulle i øvrigt løbende studere hvaler og menneskeracer, og endvidere efter anvisning fra Chefen for Søkartarkivet foretage en række hydrografiske og fysisk-magnetiske undersøgelser. "På rejsen i Det stille Hav har du at henvende din opmærksomhed på de tønde- og havnepenge, som erlægges i de under britisk højhed stående

Maleri af korvetten GALATHEA ud for Kronborg.

havne. over hvis størrelse der føres klage, samt at varetage hvalfangernes interesse...." hed det f.eks. den instruks, som chefen modtog og som fylder ikke mindre end 40 sider. Generelt skulle ekspeditionen virke for Danmarks anseelse og varetage landets interesser.

GALATHEA var en korvet på 36 kanoner bygget 1836. Længden var 43,5 m, bredden 10,5 m og dybden 5 m. Besætningen var på 221 mand. Med videnskabsfolk og tegnere var der i alt 231 om bord.

GALATHEA afgik fra København 24. juni 1845 og nåede, efter at være gået syd om Afrika, til Trankebar den 12. oktober og ordnede forskellige formelle forhold omkring overdragelsen. Steen Andersen Bille overværede i land en parade med 80 indfødte soldater, der kommanderedes på dansk. Videnskabsmændene indsamlede materiale til Et-nografisk Samling, og om bord var der bal om aftenen. GALATHEA forlod den 15. oktober Trankebar og sejlede derefter til Madras og her stødte et dampskib til, GANGES på 80 HK, som var indkøb af den danske regering til brug tilstedeværelsen ved Nicabarerne. GANGES, et skib i den danske flåde, der aldrig har været i danske farvande, blev bemandedet med mandskab fra GALATHEA.

5. november-24. december lå GALATHEA i Calcutta, og opholdt sig ved Nicobarerne 4. januar -25. februar 1846.

Turen gik videre til Hongkong. Den fortsatte over Stillehavet, hvor man nåede Hawaii den 6. oktober. Den 25. januar 1847 nåedes Valparaiso i Chile. Efterfølgende blev Uruguay besøgt for at sætte skub i forhandlingerne mellem dette land og Danmark, forhandlinger, der i

øvrigt blev ført i Paris. Den 25. maj nåede man Rio de Janeiro. Her sendte man en af videnskabsmændene i land, hvor han skulle blive for at gennemføre en længere ekspedition i Brasilien. Turen gik så over Atlanten. Den 25. august 1847 passerede Kronborg om styrbord, og kommandoen blev strøget den 31. august.

Ekspeditionen var blevet

gennemført på lidt over to år, og havde været meget vellykket. Efterfølgende udgav chefen en bog om helle turen, ligesom flere af deltagerne også udgav bøger eller beretninger. Indsamlingen af videnskabelige data var kolossal, og kan i dag genfindes i danske museer og samlinger. Flåden havde stor ære af den gennemførte og velorganiserede ekspediti-

on, der samtidig havde givet officerer og besætning store erfaringer og rige oplevelser.

2. GALATHEA-ekspedition

I årene 1928-30 udsendtes fra Danmark to hav-ekspeditioner med skibene DANA I og DAN II. Formålet var at undersøge verdenshavenes oceaniske dyre- og planteliv. Ekspeditionerne var bekostet af

Fregatten GALATHEA i magsvej.

Carlsbergfondet. Den første ekspedition gik til Vestindien, hvorunder ålenes yngleforsøg i Sargasso-havet blev undersøgt. Den anden ekspedition omfattede en verdensomsejling med samme formål. Resultatet af disse ekspeditioner var meget righoldigt, og det er først oppe i 1970'erne man endeligt har fået bearbejdet alle ekspeditionernes videnskabelige resultater.

I løbet af 1930'erne opstod tanken om at udsende en ny tilsvarende ekspedition, men først i 1943, midt under den tyske besættelse af Danmark blev der taget konkrete tiltag for at realisere denne tanke. Man havde selvfølgelig kig på, at det i 1945 var hundrede år siden, at korvetten GALATHEA var blevet sendt ud på en videnskabelig ekspedition verden rundt. Der blev nedsat en komité med Prins Axel som formand, og med repræsentanter for videnskaben og forsvaret, især Søværnet, der var repræsenteret af Chefen for Søværnet, Viceadmiral A.H. Vedel, der selv havde stor erfaring i ekspeditioner. Professor Niels Bohr ses som medlem af denne komité, men ham fik man ikke meget glæde af, da han flygtede til England i september 1943. Et af medlemmerne var forfatteren Hakon Mielche.

På grund af forholdene var det nok meget optimistisk at tro, at man kunne komme af sted i 1945, og det lykkedes da heller ikke. Men efter besættelsens ophør blev der arbejdet kraftigt videre med ekspeditionen. Den etablerede fond og komité fik i 1949 tilbudt en tidligere britisk sloop, der havde været anvendt i forbindelse med beskyttelsen af konvojerne over Atlanten, men derefter i nogle år havde været i privat eje. Det blev nu arrangeret således, at skibet formelt blev

2. GALATHEA-ekspedition afsejler fra Langelinie, København den 15. oktober 1950.

indkøbt af Marineministeriet den 26. august 1949 for at blive anvendt til den planlagte hav-ekspedition. Det var derfor meget naturligt at man i Søværnet gav skibet navnet GALATHEA. Den indgik i Flådens tal med betegnelse som fregat.

GALATHEA var bygget 1934 og havde et displacement på 1.500 ts. Længden var 81 m, bredden 11 m og dybgående 3 m. Det var ikke velholdt men var rummeligt og velegnet til formålet.

Hovedformålet med ekspeditionen var at udforske de største dyb i verdenshavene og skaffe oplysninger om eksistensen af planter og dyb i disse store dybder. Tidligere ekspeditioner havde hentet oplysninger fra dybder på 6.000 m, og nogle enkelte fra 7.800 m. Nu var det tanken at søge endnu dybere. Et af de dyb, der specielt skulle undersøges var Filippiner-graven øst for Filippinerne på 10.540 m. For disse undersøgelser var der lagt en videnskabelig indsamlingsplan. Derudover skulle skibet vise flaget uden for danske farvande, og herunder "søge kontakt med danske kredse i de lande, som fregatten anløb", samt "medvirke til udbredelse af kendskabet til Danmark, såvel i kulturel som i erhvervsmæssig henseende – alt efter nærmere aftale med Udenrigsministeriet". Inspiration var tydeligvis den 1. Galathea-ekspedition, selv om forholdene nu var ganske anderledes på en række områder.

Atter blev en sådan ekspedition til i et samarbejde mellem Søværnet og videnskaben, som den 1. Galathea-ekspedition havde været ca. hundrede år før.

Den 2. Galathea-ekspedition kom således ikke af sted i hundredeåret, men 105 året efter GALATHEA i 1845.

Skibet afsejlede den 15. oktober 1950 fra København under kommando af kommandørkaptajn C.H.Madsen. Chefposten blev 13. februar 1951 overtaget af kommandørkaptajn S. Greve, der siden 1943 havde været involveret i ekspeditionens planlægning.

Turen gik syd om Afrika og til Indien, hvorunder man passerede alle de gamle danske kolonier. Man var således også i Trankebar, i Calcutta og på Nicabarerne. Videre til Singapore, til Filippinerne og Australien og New Zealand. Videre over Stillehavet til Hawaii. Efter et besøg på Mexicos

vestkyst sejlede GALATHEA gennem Panama-kanalen og besøgte de tidligere danske øer i Vestindien, og via Azorerene hjem til Danmark, hvortil man ankom 29. juni 1952.

De videnskabelige resultater var betydelige i international sammenhæng. Flere nye dyr og planteformer blev opdaget i de store havdybder. Resultaterne bearbejdes fortsat. Eremitkrebsen planopagurus galathea er således et af de permanente minder fra den danske dybhavsekspedition.

Den 2. Galathea-ekspedition var afsluttet, og de stolte traditioner fra 1845-47 var blevet holdt vedlige. Fregatten GALATHEA blev solgt til ophugning i 1954 og endte dermed sit korte men begivenhedsrige liv i den danske flåde.

Skibschef, kommandørkaptajn C. H. Madsen modtager Marineforeningens rejsegave af daværende landsformand, kommandør Paul Ipsen.

Galathea 3 ekspeditionen tager form

Inspektionsskibet VÆDDEREN begiver sig i august på tur jorden rundt.

Som det fremgår af temaet i dette nummer, er Galathea ekspeditionen 2006-2007 tredje forskningstogt af international klasse udført af orlogsskibe fra det danske søværn.

Første ekspedition foregik – som beskrevet af Hans Christian Bjerg – i 1845 til 1847. Nogle af aktiviteterne på denne ekspedition var overdragelse af kolonien Trankebar til Britisk Østindisk Kompagni samt undersøgelser af forholdene på Nicobarerne i Den Bengalske Bugt syd for Andamanerne. Øgruppen var på

daværende tidspunkt under dansk flag. (De 19 øer på 1.640 km² blev i 1869 overdraget til Storbritannien). Efter datidens forhold var det en ekspedition uden sidestykke, og stadfæstede Danmarks position som førende søfartsnation.

I perioden 1950 til 1952 foregik så det togt der af de fleste nulevende dansker med en alder på 55+ betragtes som ”Galathea ekspeditionen”. En af ekspeditionens ophavsmænd – den legendariske journalist og forfatter Hakon Mielche – gjorde, med løbende artikler i dagbladene, rejsefilm og efterfølgende bog, togtet til allemandseje. Ved hjemkomsten til Langelinie var kajen fyldt af et begejstret menneskehav. Før afgang fra København den 15. oktober 1950 havde Marineforeningens daværende landsfor-

mand, kommandør Paul Ipsen overrakt et stort Dannebrogssflag til skibschefen, kommandørkaptajn C. H. Madsen.

Grønland i nord – Antarktis i syd og kloden rundet

Tredje Galathea ekspedition foregår i perioden august 06-april 07. Med skiftende besætninger, forskerhold og mediafolk får danskerne de ni måneder togtet varer indsigt i de ca. 60 projekter, der ud af mere end 100 ansøgninger skal foretages på togtet.

Søværnet - der leverer et lettere ombygget skib med besætning - har indgået et partnerskab med zoologiske haver, Kattegatcentret, Randers Regnskov samt Morgenavisen Jyllands-Posten. Ifølge Søværnsorientering 4-05 er omdrejningspunktet i partnerskabet, Jyllands-Postens Gala-

theportal www.galathea.dk nu der allerede nu er meget besøgt. Portalen følger blandt andet ekspeditionens udvikling og leverer undervisningsmateriale til skoler.

En lettere ombygget VÆDDEREN skal agere som platform for Galathea 3 – ekspeditionen 2006-2007.

Medlemssammensætning

Af landsbestyrelsesmedlem, Edward Jelen, Korsør

Vel vidende at debat om emnet medlemssammensætning ikke alle vegne vækker lige stor begejstring, tillader jeg mig alligevel som ansvarligt Landsbestyrelsesmedlem, at komme med dette indlæg. Indlægget er tænkt som debateme ude i afdelingerne.

Når vi ser på de enkelte afdelingers medlemssammensætning er der nu 30 afdelinger som har under 60% medlemmer der har tjent under orlogsflaget, og 15 afdelinger der er under 50%, 5 afdelinger er under 40%, 2 afdelinger er under 30%. På landsbasis er det samlede antal 61,1% der har gjort tjeneste i Søværnet eller Marinehjemmeværnet, og tendensen er nedadgående.

Der skal ikke herske tvivl om, at det til enhver tid er den ansvarlige afdelingsbestyrelse,

der bestemmer, hvem der skal være medlem, og er man først medlem, er man ligeværdigt medlem. Jeg er også klar over, at det mange gange er de medlemmer, som ikke har været tjenestegørende i Søværnet eller Marinehjemmeværnet, der er parat til at gøre et stykke arbejde for foreningen. Jeg ved også, at forsvarsviljen ikke behøver hænge sammen med, om man har gjort tjeneste i Forsvaret eller ej. Der er måske også afdelinger, der økonomisk er afhængig af deres medlemstal. Men når det er sagt, vil jeg også have lov til at fremhæve, at vi er en forening med rødder i Søværnet.

Når jeg hører, at man i en afdeling kan gå ind fra gaden og gerne vil købe en øl og får den besked at, det kan man godt, bare man melder sig ind, ja så falder min kæde af.

Spørgsmålene er? - Kan man kalde sig Marineforening, hvis under 50% af med-

lemmerne kommer fra Søværnet/Marinehjemmeværnet? Skal vi gøre noget ved det? Og hvad skal vi i så fald gøre, for at vende udviklingen? Eller skal vi bare lade stå til.

Det er min helt klare holdning, at vi må arbejde hen på, at mindst 2/3 af medlemmerne skal have tjent under Orlogsflaget, og gerne mere. Jeg mener også, at de afdelinger, der har tal under 60 % bør stoppe for tilgang af ikke pind 1 medlemmer.

Til de kammerater i vores forening, der ikke har tjent under orlogsflaget, vil jeg sige: Jeg kan godt forstå at mange af jer måske er trætte af at høre på denne diskussion om medlemssammensætning, men jeg vil også bede jer om at forstå, at for at vi fortsat skal kunne kalde os en Marineforening, som også I er en del af, er vi nødet til at vende udviklingen, ikke mindst for ikke at miste vores troværdighed over for

Kongehuset og Søværnet, vi skulle jo nødt miste retten til at bruge Orlogsflaget.

Det påpeges fra flere sider, at Søværnet ikke tager så mange værnepligtige ind mere, det er rigtigt, men der bliver trods alt indkaldt ca. 400 årligt. Endvidere er der mange fra de store årgange, som endnu ikke er medlem, så både på landsbasis, og især ude i afdelingerne, er det nødvendigt, at vi stadig gør opmærksom på os selv. Det er også efter min mening vigtigt, at når man får en orlogsgast som medlem, ny som gammel, at han møder andre, som også har gjort tjeneste i Søværnet eller Marinehjemmeværnet, hvad er ellers formålet med Marineforeningen.

Det er mit håb at jeg med dette indlæg kan få nogle til at forstå nødvendigheden af, at vi nu tager dette emne op til en debat, som til sidst kan munde ud i en konklusion.

Hobro by festede for den lokale marineforenings 80 års jubilæum

Patruljefartøjet P552 HAVKATTEN deltog også i jubilæumsfesten

HOBRO – Præcis kl. 09:58 fredag den 18. november anduvede Hobro Kommunes adoptionsskib, P 552 HAVKATTEN den østjyske havneby for at deltage i den lokale marineforenings 80 års jubilæumsarrangement.

Ifølge formand, Henning Melin var det indledningen til to døgn med en række aktiviteter for besætningen, Hobro Marineforening og repræsentanter fra kommunen.

Samme dag kl. 13:00 af-

holdtes den officielle jubilæumsreception. Marineforeningen diskede op med Knuds fortrinlige skipperlabskovs ledsaget af rigelige mængder øl og norsk linieakvavit. I spidsen for de godt 100 gæster sås blandt andet den siddende borgmester, provst Jørgen Pontoppidan, landsbestyrelsesmedlem for distrikt 12, Carl Frede Haugård og hustru Margrethe Haugård, repræsentanter fra de omliggende Marineforeninger og besætningsmedlemmer fra HAVKATTEN.

Skibets gave til Hobro Marineforening var HAVKATTENS våbenskjold på flot træbund og med erin-

dringsplade, oplyser Henning Melin. "Afdelingen kvitterede med en collage over enheder fra Søværnet der gennem tiderne har båret navnet HAVKATTEN. Ved aftenens cocktailparty ombord på adoptions-skibet kunne bestyrelsen ved selvsyn konstatere, at kollen allerede var ophængt i officersmessen".

Lørdag stod den på boksearrangement i Hobro Idrætshal, "åbent skib" på HAVKATTEN og opvisning af en af Søværnets LYNX helikoptere. Om aftenen var kommunen vært ved den officielle middag for skibets besætning og med-

lemmer af Hobro Marineforening.

Jubilæumsfestlighederne sluttede med, at 10 mand fra Marineforeningen om søndagen kl. 11:00 lodsede HAVKATTEN og den medfølgende minerydningsdrone sikkert ud til Hadsund.

"Vi vil gerne takke for den store opmærksomhed til vort jubilæum og også en tak til Soldatens og Orlogsgastens Fond for et flot bidrag til, at afdelingen kunne invitere HAVKATTENS besætning til vort arrangement" lyder det fra Henning Melin.

TAPIK 2005 afviklet i Godthåbsfjorden

Godthåb Marineforening aktiv deltager i øvelse.

Af kaptajnløjtnant
Nils Westergaard

Y 386 AGDLEK.

GRØNNEDAL - Som led i samarbejdet mellem Chefen for Grønlands Kommando og Politimesteren i Nuuk afholdes der halvårligt en øvelse hvor underlagte sejlene enheder deltager. Øvelsen hedder Tappik", hvilket på grønlandsk betyder "skarpe øjne".

I efteråret 2005 var Grønlands Kommando øvelseskoordinator for netop denne øvelse, som foregik i dagene 14-18. november i Godthåbsfjorden. De deltagende enheder var denne gang inspektionskutterne AGDLEK og TULUGAQ og politikutterne SISAK, SISAK II, SISAK III og SISAK IV, og Rigsombudets skib H.J. Rink. Øvelsesledelsen fik igen i år god assistance fra Godthåb Marineforening, som beredvilligt stillede deres lokaler til rådighed. Her blev der afviklet generelle orienteringer og de daglige briefinger og debriefinger.

Øvelsen indeholdt følgende hovedtemaer:

Assistance til andet skib med brand ombord. Skibene øvede sig i at samarbejde og koordinere en fælles indsats for at komme en nødstedt til hjælp. Igen i år var der fra deltagernes side lagt store kræfter i at skabe et virkelighedstro scenario,

som indeholdt både sårede paniske besætningsmedlemmer, uendelige mængder af røg og mange fysiske forhindringer som skibenes indsatshold måtte forcere.

Assistance til grundstødt skib. En særdeles lærerig øvelse, hvis formål det er at træne den svære disciplin at bringe skib væk fra et skær. Samtidig måtte indsatsholdene bekæmpe vandindtrængning i den nødstedte.

Teoretisk undervisning i registrering af personer i forbindelse med skibskatastrofer blev gennemført ved Nuuk Politi. Formålet med dette er at sikre at registrering i forbindelse

med skibskatastrofer sker ensartet.

Teoretisk og praktisk undervisning i brandbekæmpelse. Nuuk brandvæsen forestod denne del af øvelsen, som blev gennemført på eksemplarisk vis. Røgdykkerne fra skibene fik både træning i at bevæge sig i et fiktivt røgfyldt skibsskrog og i slukning oliebrand.

Anvendelse af flydespærringer. Formålet med denne del af øvelsen er at afprøve skibenes evne til at sætte mindre flydespærringer. Miljøsynderen "M/S Sorteper" blev her hurtigt omkranset af flydespærringer.

Samlet var TAPPIK 2005 en

god øvelse som endnu en gang gav de deltagende enheder gode erfaringer og stof til eftertanke med hjem.

Til slut skal der lyde en stor tak til Nuuk brandvæsen, Godthåb Marineforening og Nuuk havn som alle beredvilligt hjalp til med at få TAPPIK 2005-13 afviklet.

Brandøvelse under TAPPIK 2005.

Forsvarets Materiel-tjeneste oprettet

Forsvarsforliget sammen-lægger Materieltjenesterne

Ved en højtidelighed onsdag den 4. januar 2006 blev Forsvarets Materieltjeneste (FMT) officielt oprettet. "Det er et skoleeksempel i besparelser og rationalisering. Og for de 750 der mister jobbe i processen, er sammenlægningen af materielkommandoerne selvfølgelig trist. Men det er den rigtige vej", sagde departementschef Anders Troldborg fra Forsvarsministeriet blandt andet under sin tale på vegne af forsvarsminister Søren Gade, der på dagen var på besøg i Irak.

Forsvarschefen general Jesper Helsø sagde i sin tale, at den nye tjeneste både er udtryk for en effektivisering, samt en tilpasning til den styrkelse af Forsvarets operative indsats, som er udtrykt i forsvarsforliget.

Den nye chef for FMT, kontreadmiral Finn Hansen lagde i sin tale ikke skjul på, at de kommende 12 måneder bliver

præget af hårdt arbejde. 2.500 små og store projekter skal samordnes og hovedsædet i Ballerup skal bygges ud, inden de tre materielkommandoer nedlægges 1. januar 2007.

Indtil nu er det kun FMTs projektstab og Søværnets Materielkommando, der er flyttet ud på den nye adresse, Laurtrupbjerg 1-5, 2750 Ballerup.

Udrustes til Galathea 3

Inspektionsskibet VÆDDEREN forlagt til Skagen

Det bliver Karstensens Skibsværft A/S i Skagen der skal sørge for, at inspektionsskibet VÆDDEREN kan forlade København den 11. august 2006 udrustet med containerby, kran, 10 kilometer wirespill, 2MB satellitantenner, CTD-spil, meteorologisk udstyr og andet materiel, som skal anvendes under Galathea 3 ekspeditionen.

"Værftet har fået kontrakt på opgaven, fordi arbejdet med projekteringen af Søværnets

kommende inspektionsfartøjer kunne udsættes i ca. fire måneder. Såvel værftet som Søværnets Materielkommando (SMK) vil i stedet koncentrere sig om udrustningen af VÆDDEREN", fortæller skibsingeniør Preben Thuren Larsen fra SMK.

I juni får skibet i øvrigt monteret en 6x3 meter stor multi-beam sonar i bunden af skroget. Hermed kommer VÆDDEREN til at stikke mere end seks meter. På den baggrund er det endnu ikke besluttet fra hvilken kaj det efterhånden meget omtalte togt skal afgå.

Fire eskadrer er blevet til to

Søværnets to nye eskadrer er placeret i henholdsvis Frederikshavn og Korsør.

Med virkning fra 1. januar i år har Søværnet nedlagt den eksisterende eskadrestruktur. Fra samme dato er der oprettet to nye eskadre, som benævnes 1. eskadre og 2. eskadre.

De to eskadrer skal i det

daglige varetage hver sin opgavetype.

De skibe, som hører til 1. eskadre i Frederikshavn skal varetage de nationale opgaver, som omfatter farvandsovervågning, søredning, forureningsbekæmpelse, isbrydning, suverænitetsbevogtning og fiskeriinspektion i Nordatlanten m.m.

Skibe fra 2. eskadre i Korsør skal varetage Søværnets internationale opgaver, herunder indgå i NATO Reaktionsstyrker (NRF).

"Med denne tilpasning har Søværnet taget et afgørende skridt i den tilpasning, som skal ruste organisationen til fremtidens opgaver", siger chefen for Søværnets Operative Kommando, kontreadmiral Nils Wang.

I løbet af forligsperioden sker der en række andre ændringer i Søværnet. Skoler lægges sammen, og den operative logistiske støttestruktur styrkes. "Derfor er ændringen af eskadrestrukturen et af flere tiltag på vejen mod et nyt og stærkere forsvar", siger Nils Wang.

Tysk kanonløb til Kongsøre

Efter ni år i Ebeltoft Marineforenings varetægt, skifter gammelt bjærgningseffekt ejer.

EBELTOFT – Ebeltoft Marineforenings tidligere formand, Christian Koudal, var i 1996 med til at bjærgne en række eksploderer fra den tyske Schnellboot SE 103, der den 4. maj 1945 blev sænket af allierede fly små seks sømil sydøst for Mommark.

Selv om Farvandsvæsenet havde udstedt dykkerforbud ved vraget, var det et yndet udflugtsmål for sportsdykkere. Derfor fik miljøskibet GUNNAR SIEDENFADEN i 1996 til opgave at bjærgne de mange torpedoer, dydbomber og andet ammunition. Under dette arbejde fandt Søværnets Mi-

nedykkerne et hylster, der viste sig at indeholde et 20 mm kanonløb. Kanonløbet var så vedbevaret, at det – hvis ønskeligt – uden problemer kunne skyde igen.

Kanonløbet blev efter hævnningen overdraget til Ebeltoft Marineforening, der nu har leveret det tilbage som en souvenir til den nye chef for minørtjenesten, orlogskaptajn Lars Møller Pedersen.

Overdragelsen fandt sted under ledelse af Christian Koudal og Paul Erik Christensen fra Ebeltoft Marineforening.

Fra v. ses orlogskaptajn Paul Erik Christensen, minedykker Kent M. Y. Larsen, minedykker (p) Christian Koudal og chefen for minørtjenesten, orlogskaptajn Lars Møller Pedersen under seancen i Kongsøre.

Erindringer

Redaktionen modtager tid til anden små eller større beretninger fra gamle orlogsgaster om deres oplevelser i Søværnet. Alle henvendelser får en seriøs behandling med sigte på, at de på et tidspunkt – oftest i stærkt redigeret form - dukker op i Under Dannebrog. Vi bringer her en beretning fra 1949 - skrevet i 1977- af Ragnar Bulch Klausen, Faaborg.

Ministryger som eskorteskib for kongeskibet

Af Ragnar Bulch Klausen

(Vi skriver 1977, Red.) For ikke længe siden kunne pressen meddele, at Marinen omsider – 30 år efter 2. Verdenskrigs afslutning – havde tilendebragt ministrygningen af danske farvande. Som gammel mariner gik mine tanker tilbage til sommeren 1949, hvor jeg af-tjente min værnepligt ombord i ministrygeren SØHUNDEN. Det var et trivielt job uden spænding. Efterhånden som månederne gik, og vi ingen min-ner fandt, blev det hele en ruti-nesag, der kedede os alle mere end godt var.

Stor var derfor begejstrin-gen, da vi den 6. juli fik ordre til for en uges tid at afbryde ministrygningen og forlægge til Århus for at eskortere kongeskibet DANNEBROG til diverse havnebyer i Limfjorden. Den 7. juli lagde vi til kaj ikke langt fra DANNEBROG, der med Kong Frederik IX, Dron-ning Ingrid og de tre små prin-ssesser ombord, var parat til at stikke til søs. Frederik IX havde dengang endnu kun siddet godt to år på tronen, og det var kongeparrets første besøg i Limfjordshavnene.

Rundturen startede i Løg-ster. Her fik gasterne af den ædelmodige byråd udleveret et værdikort på kr. 5,00 – mere en tre dages hyre. Så jublen var stor, og det blev en festaften, jeg aldrig glemmer. Fra Løg-ster gik sejladsen over Thisted til Lemvig. Der var meget det nye kongepar skulle nå og mange byer blev ikke besøgt i denne omgang, men jeg husker da, at Frederik IX nåede at af-lægge visit i såvel Thyborøn som Harboøre.

Overalt blev vi modtaget af store begejstrede menneske-mængder, børn, unge og ældre i skøn forening og med stem-mekraft bag deres hurraråb – det var simpelthen skönt.

I Nissum Bredning måtte vi

SØHUNDEN ved kaj i Løgstør.

I midten værnepligtig Ragnar Bulch Klausen.

Masser af mennesker besigtiger DANNEBROG i Struer Havn.

lægge for anker i nogle timer. Det forlød at Hans Majestæt fiskede østers.

Næste anløb var Struer. Her blev vi modtaget af det største antal mennesker, vi endnu havde set. Den 12. juli var turen kommet til Nykøbing Mors. Men da DANNEBROG stak for dybt til at kunne gå i havn, måtte vi ankre. Chaluppen sørgede for, at morsingboerne ikke blev skuffede.

Må jeg til slut berette om en episode, der viser at det ikke var lutter løgn og latin, da Hans Højhed, Arveprins Knud i sin tid i en TV-udsendelse fortalte om Frederik IX og om sig selv, fortællinger der røbe-de, at begge såmænd i alle ender og kanter var mennesker – ganske almindelige mennesker som du og jeg.

På Limfjordstogtet lå DANNEBROG og SØHUNDEN en varm sommerdag for anker side om side. Besætningen havde forespurgt chefen, om det var tilladt at gå i vandet. Svaret var et kategorisk NEJ. En times tid efter denne ”domsafsigelse” hørte vi høje råb og latter ovre fra DANNEBROG. Til vor undren konstaterede vi, at hele kongeskibets besætning syntes at være sprunget i bal-jen. Kikkerten blev hentet frem, og om ikke det lykkedes os at få øje på Hans Majestæt, iført badebukser og tatooverin-ger, lige inden han tog den på hovedet ned i de svalende blå bølger. Ti minutter senere var folkene fra SØHUNDEN også i vandet. Og det kunne vi altså takke vor konge for.

(Forkortet af Red.)

Søværnets Transformation

Af orlogskaptajn Claus Christensen. Presseofficer ved Søværnets Operative Kommando

Søværnets opgaver og organisation ændrer sig under det igangværende forsvarsforlig. Ændringerne betyder måske ikke meget i relation til den geografiske placering af land etableringer, men har i mange tilfælde stor betydning for den enkelte medarbejder.

Fremtidens søværn skal løse to ligeværdige opgaver:

De internationale opgaver og myndighedsopgaverne indenfor dansk søterritorium.

Derfor bliver Søværnet fremtidige kapaciteter bygget op omkring disse opgaver, hvor evnen til at deployere skibe til verdens brændpunkter og evnen til at løse myndighedsopgaver kommer i fokus.

Søværnet bliver i fremtiden samlet under SOK og vil bygge på 3 søjler:

- Den Operative Struktur.
- Den Operative Støttestruktur.
- Skole- og uddannelsesstrukturen.

Det betyder blandt andet, at Søværnets Materielkommando nedlægges ultimo 2006 når

Forsvarets Materiel Tjeneste (FMT) oprettes. Søværnet har stadig logistiske opgaver. Derfor etableres to operative logistiske støttecentre (OPLOG) på Flådestationerne i Korsør og Frederikshavn til at servicere skibene. OPLOGerne får tillige en mobil enhed der kan støtte søværnets skibe uanset om det Kattegat, Middelhavet eller andre steder.

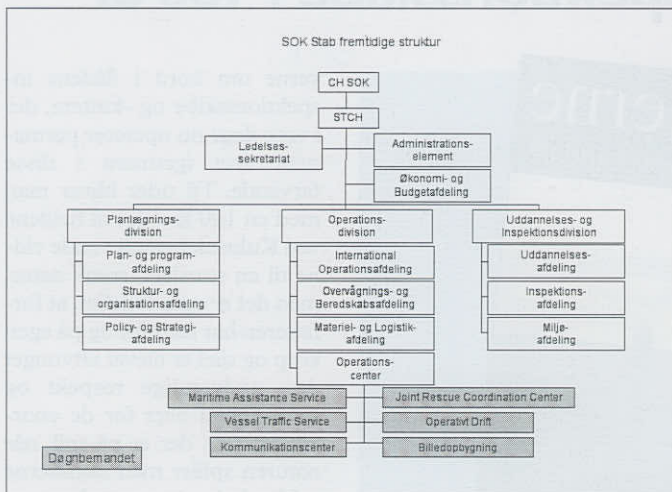
Der vil i den fremtidige struktur kun være 2 Eskadrer tilbage og den samlede operative struktur vil omfatte: Søværnets Taktiske Stab, 1. og 2. Eskadre, Søværnets Helikoptertjeneste og Søværnets Frømandskorps. Eskadrerne og skibene vil stadig være baseret på henholdsvis Flådestation Korsør og Flådestation Frederikshavn, Søværnets Taktiske Stab forbliver i Korsør, mens Frømandskorpset får underlagt Søværnets Minørtjeneste som begge nu er baseret i Kongsøre.

ABSALON en af Søværnets nye store enheder.

(Foto: Guy Toremans).

En anden "operativ" styrke som SOK har fået er de såkaldte ARK skibe. Det er civile handelsskibe som er charret til at sejle for Forsvaret. De anvendes primært til sejlads af Danmarks eller partners militære materiel til og fra operations områder og senest har TOR ANGLIA (NOV 2005) sejlet nødmateriel til Pakistan.

Kattegats og Bornholms Marinedistrikter fortsætter med deres opgaveløsning som hidtil. Derimod vil der i SOK i Århus ske en udvidelse af de operative aktiviteter. Bl.a. flyttes flyvevåbnets redningscentral (RCC) til SOK. Med sammenlægningen af RCC og den maritime redningscentral forventes, at der opnås større ef-

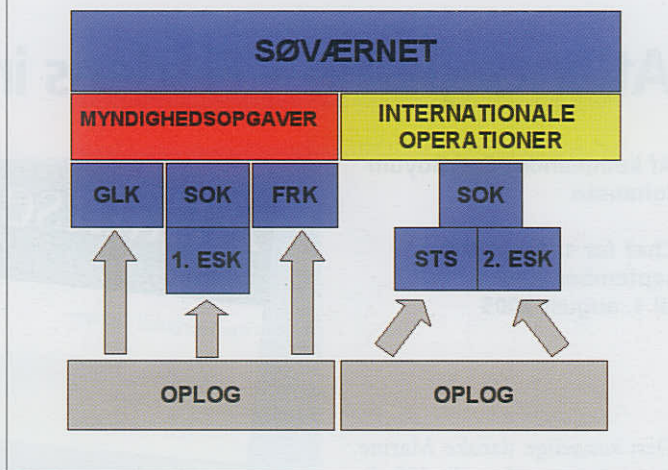

fektivitet, når der skal reddes menneskeliv. Dertil kommer, at der er etableret en ny statslig maritim service for den civile skibsfart, i daglig tale MAS (Maritime Assistance Service), som skal støtte den civile skibs trafik, der befinder sig i dansk område eller er på vej hertil.

Skolestrukturen vil i fremtiden blive justeret. Søværnets

Grundskole vil i forløbsperioden blive flyttet til Frederikshavn, hvor Søværnets Sergent- og Grundskole vil se dagens lys i begyndelsen af 2008 samtidig med at Auderød lejren nedlægges. Yderligere vil dele af specialkurserne flytte fra København til enten Frederikshavn eller Sjællands Odde.

SØVÆRNET

- Alle disse ændringer betyder
- at Søværnet i fremtiden vil have samme antal ansatte,
 - at Søværnet har færre skibe men samlet mere tonnage,
 - at strukturen er slanket,
 - at vi i fremtiden vil have 60 % af vore medarbejdere til søs og 40 % i land, mod i dag 40 % til søs og 60 % i land.

Alt i alt er der tale om en væsentlig forskydning fra land til sø. Søværnet er klar til at møde fremtidens opgaver.

Du kan læse mere om Søvær-

net og Søværnets fremtid på SOK hjemmeside, <http://for-svaret.dk/sok>.

Inspektionsskibet VÆDDEREN i Discobugten. (Foto: Søværnet)

Atlantsejlerne – Flådens inspektionsskibe i 100 år

Af kommandør Carl Boyum Johansen

Chef for 1. Eskadre fra 1. september 2002 til 1. august 2005

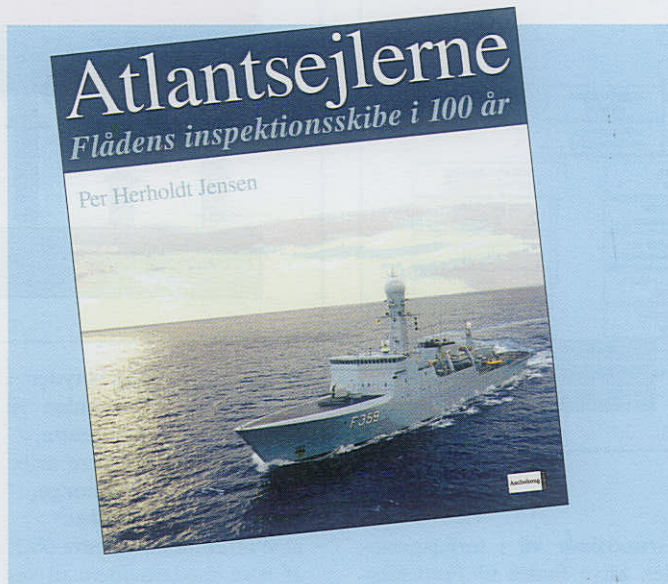
Den kongelige danske Marine har i mere end godt 400 år opereret i farvandene omkring Grønland og Færøerne for at hævde nationens suverænitet og sikre dens kommercielle interesser.

Kaptajnløjtnant Per Herholdt Jensen tager os i "Atlantsejlerne – Flådens inspektionsskibe i 100 år" indledningsvis med på et spændende historisk strejftog med den danske flådes orlogsskibe i de nordlige farvande startende med kong Christian 1.s søhøner i år 1473, hvor blot koffardiskibe udrustet med våben med stor succes forsvarede den dansk-norske nations interesser i de "nordlige have".

Siden hen blev der udøvet sømagt i 1500-tallet i farvandene langs Norges kyst så langt nordover som til Hvidehavet over for engelske og franske købmænd og fiskere for at sikre kongens ret. Bogen fører op til nutidens lovgrundlag og de opgaver, der gælder for søværnets enheder på patrulje ved Færøerne og Grønland året rundt.

Vi er med, når de første orlogsskibe beregnet til at håndhæve vor suverænitet over de nordlige besiddelser og forsvare fiskeri og handelsinteresser i farvandene omkring Færøerne, Island og ved Grønland introduceres.

Den udvikling, der sker inden for bygning af orlogsskibe, som kan operere i et af verdens mest barske havområder, følges på en levendegjort facon. Det er udviklingen fra træskibe med sejl over kulfyrede skrueskonnerter og dampdrevne krydsere frem til isforstærkede stålskibe specielt bygget til sejlads i isfyldte farvande, og det ender op med de moderne in-

Kommandør Carl Boyum Johansen.

spektionsskibe af THETIS-klassen med Lynx helikopter om bord.

I bogen erfarer vi om ultimative skæbner for skibe og besætninger især i farvandet syd for Kap Farvel, når de mødte påvirkninger af isfjelde, ringe sigt, høj sø, overisning og med vinde af storm- og orkanstyrke i et omfang, som de ikke kunne modstå. Vi får beskrivelser af nervepirrende eftersøgnings- og redningsoperationer, der fik en lykkelig udgang – ofte fordi redningsmandskabet havde det overskud af erfaring og vilje, der kunne kompensere for tekniske mangler og utilstrækkeligheder.

Både disse skildringer og dem af mange af de andre opgaver for orlogsskibene i Nordatlanten er i mange tilfælde baseret på tidligere orlogsgasters, sergenters og søofficere-rs beretninger eller til forfatteren direkte overleverede øjenvidneberetninger.

Blandt indslagene er Islands Falks jagt efter polarforskeren Donald B. Mac Millan over Melville Bugten baseret på et skoleatlas; orlogskutteren Alken fanget og forlist i storisen; det eneste søslag ved Grønland nogensinde i Disko bugten; Kongelige Grønlandske Handels flagskib Hans Hedtofts uheldsramte jomfrurejse; samarbejdet mellem den danske flåde og den færøske og islandske kystvagt; levende køer, svin og høns om bord i majestæters skibe på seks måneder lange sammenhængende togter; torskekrigene ved Island igennem århundreder og aktiv fiskeriinspektion på Dohrns banke i nutiden med brug af gummi-båd i en flere meter høj sø eller helikopter.

Alle disse beretninger udgør blot få af de mange yderst interessante skildringer om flådens enheders indsats i mere end godt 400 år i Nordatlanten.

Bogen forlener én med et indtryk af en forfatter, som er i besiddelse af en stor kærlighed for og viden om livet og opga-

verne om bord i flådens inspektionsskibe og -kuttere, der i vore dage nu opererer permanent året igennem i disse farvande. Til tider bliver man med en 100 km sigt til fjeldene ved Kulusuk i smult vande vidne til en storslået, smuk natur, men det er også tydeligt, at forfatteren har sans for og på egen krop og sjæl er blevet aftvunget den nødvendige respekt og ærbødighed over for de enorme kræfter, der er på spil, når naturen spiller med musklerne i Nordatlanten, og dommedagsbølgen ikke blot er noget man fantaserer om.

Atlantsejlerne – Flådens inspektionsskibe i 100 år.

Af Kaptajnløjtnant Per Herholdt Jensen

256 sider med smukke foto og relevante datalister.

Kr. 299,-.

ISBN 87-11-16729-7

Bogens forfatter, kaptajnløjtnant Per Herholdt Jensen.

Sømandskongen

- En biografi om Frederik IX

Redaktionschef, Jon Bloch Skipper, fra Det Historiske Hus har gennem forlaget Aschehoug udgivet en smuk og nærværende biografi om søofficeren, musikeren, jægeren, jernbaneentusiasten og familiefaren, Kong Frederik IX.

Frederik IX havde en medfødt evne til at omgås mennesker med en naturlig venlighed uden at give afkald på den værdighed, der hører kongegerningen til.

Bogen bygger blandt andet på interviews med kongens nærmeste familie, venner, kolleger og medarbejdere og indeholder et væld af anekdoter om kongen, der gennem livet befandt sig bedre på gyngende grund end på bonede gulve.

Dronning Anne-Marie fortæller blandt andet: "Hvis folk prøvede at blive familiære i utide, så blev alle skodderne rullet ned. Det brød han sig absolut ikke om. Men når han var på besøg ude i provinsen, var han vældig spontan og imødekommende over for folk. Kontakten morede ham og kom meget naturligt. Hvis han for eksempel så en mand med et marineforeningsemlen, gik han hen og spurgte vedkommende, hvor og hvornår han havde gjort tjeneste. Og så gik snakken".

Sømandskongen
Af Jon Bloch Skipper
384 sider, illustreret kr. 299,00
ISBN: 87-11-11789-3

Niels Juel – Vor største flådefører

Selv om Niels Juel står som en af de mest markante skikkelser indenfor dansk søkrigshistorie, er litteraturen om denne spændende person begrænset.

Det har Statens Forsvarshistoriske Museum gjort noget ved. Med den kendte marinehistoriker Niels M. Probst som forfatter har museet udsendt Forsvarshistoriske skrifter nr. 2, der rigt illustreret og med faktuel tekst, beretter om denne 1600 hundrede tallets store sømilitære begavelse.

Der er gået 30 år siden seneste værk om Niels Juel, kom på gaden. I den mellemliggende tid er der gjort betydelige fremskridt inden for den marinehistoriske forskning. Således kan man i dag med større sikkerhed bedømme de enkelte flåders beskaffenhed og manøvredygtighed og på den baggrund lave en retvisende vurdering af søheltens evner.

Niels M. Probst fremlægger en række nyvurderinger, der på

mange punkter bryder med gængse forestillinger. Det gælder de taktikmæssige fornyelser og beskaffenheden af de skibe, der var Niels Juels "værktøj".

Niels Juel, vor største flådefører
Af Niels M. Probst.
Forsvarshistoriske skrifter nr. 2.
Udgivet af Statens Forsvarshistoriske Museum
(Tøjhusmuseet – Orlogsmuseet)
132 sider, kr. 220,-
ISBN: 87-89022-46-7

Niels Juel som Ridder af Elefanten.
(Foto: Frederiksborgmuseet.)

Hvilket sammensurium!

Marineforeningen DANNEBROG bliver 100 år

Af orlogskaptajn Lindy Elverlund, medlem af Brøndby Marineforening

Marineforeningen DANNEBROG kan 31. marts i år fejre sin 100 års stiftelsesdag, og vil i den anledning gerne overbringe en hilsen og en tak til Danmarks Marineforening for godt samarbejde gennem alle de år de to foreninger, side om side, har samlet mænd, der sætter Fædreland, Flag og Flåde højt. Når kvinder ikke er nævns skyldes det at marineforeningen DANNEBROG endnu ikke har taget skridt til at optage kvinder i foreningen i overensstemmelse med foreningens love, § 3.

Hilsenen kunne godt lyde: "En hilsen fra den lille storebror i dagens anledning". Dette på ingen måde ment fornærmende, idet 'lille' nøgternt angiver størrelsesforholdet foreningerne imellem, og 'storebror' angiver tidsmæssig placering af oprettelsestidspunkt.

Hvordan det gik til at den yngste blev den største skal vi vende tilbage til senere. Først et blik på den spæde begyndelse, som vi skal helt tilbage i 1800-tallet for at finde. På det tidspunkt var der i de store søfartsnationer uden for Danmarks grænser allerede oprettet maritime kammeratskabsforeninger. Herhjemme gik det imidlertid trægt med at få en sådan forening op at stå. Grundloven fra 1849 havde godt nok sikret befolkningen ytrings- og foreningsfrihed, men det lå ligesom i kortene at soldater ikke kunne oprette foreninger. De skulle jo nødig samles og få ideer ligesom den spirende fagbevægelse.

Flådens folk, på den anden side, følte sig heller ikke tilskyndet til at etablere sådanne foreninger idet den almindelige mening var, at initiativtagerne - ædle motiver til trods - let risikerede at få en mytterisag på halsen. Havde det ikke været

tilfældet, er det ikke umuligt at marineforeningen DANNEBROG kunne have fejret sin 125 års stiftelsesdag i år. Og nu til historien.

I foråret 1881 mødte 400 unge mennesker uden egen tilskyndelse op på Holmen. De var udset til at aftjene deres værnepligt ombord på fregatten JYLLAND. De fik ikke en kedelig tid. Årets togt gik til Atlanten med havneanløb i bl.a. El Ferrol, en gammel spansk kulturby, og Southampton, England. Stemningen ombord var god. Så god at gasterne besluttede sig til at mødes igen efter hjemsendelsen.

Hensigterne var gode, men blev overhalet af den virkelighed der tilsiger, at tilbage i hverdagens gøremål på arbejdet og i familien bliver det svært at finde tid til at dyrke gamle soldaterkammerater. Nogle af de tidligere gaster gav sig imidlertid tid, og arbejdede ihærdigt på at få samling på tropperne.

Efter en del frugtesløse forsøg på at samle en kreds uden for de særlig ivriges rækker, så initiativtagerne en mulighed for at samle ganske mange i anledning af 25 års jubilæet for deres indkaldelse i marts 1881.

Der var tre hovedentreprenører i jubilæumsinitiativet, hvoraf især tegneren og forfatteren Axel Thiess skal nævnes. Han var ankermanden, både ved jubilæet og senere ved oprettelsen af marineforeningen DANNEBROG.

Jubilæumsfesten blev afholdt 31. marts 1906 på Den kongelige Skydebane, og blev en vældig succes hvad angår arrangementet. Deltagerantallet var det imidlertid lidt sløjt med. Der mødte 12 af de gamle gaster samt en enkelt gæst, deres gamle befalingsmand, overkanoner Peter Andersen.

Under indtryk af den gode stemning besluttede man sig for at formalisere de fremtidige sammenkomster, og grundlagde foreningen MARINESAMMENSURIET¹. Hensigten var at man skulle mødes ca. en

gang om året, men der skulle komme til at gå 4 år før man mødtes igen på formaliseret vis. Det blev Sct. Hans aften 1910 på badehotellet Hulerød i Gilleleje. Denne gang var det 10 deltagere, og man havde en rigtig fornøjelig dag.

Derefter begyndte det at gå stærkt. MARINESAMMENSURIET mødtes igen i 1911 for at fejre 30 årsdagen for mødet med Marinen. Denne gang mødte hele 24 Jyllandsgaster op. Udflugten gik til Holmen, hvor man bl.a. besøgte den nylig opførte marinekaserne og spiste bixemad i "Makketutten".

Før omtalte Axel Thiess, som var foreningens formand og på alle måder primus motor i de første 20 år af foreningens liv, havde mange talenter. Bl.a. skrev han en folkekomedie "Gutter om bord" om livet på de gamle sejlbærende fregatter. Komedien blev en formidabel succes, og opførtes på forskellige teatre i København. I 1912 gik foreningens udflugt til Casino Theatret, for at medlemmerne kunne nyde denne komedie.

I 1913 var tiden løbet fra foreningens oprindelige navn, og man benyttede sig af lejligheden, nu hvor man skiftede navn, til også at nedfælde nogle fremtidssikrede love for foreningen. Af disse love, der med blot få justeringer er gældende den dag i dag, fremgår det at foreningens navn er: "Marineforeningen DANNEBROG". Medlemslister oplyser at 22 svabergaster var med til dette møde.

På dette tidspunkt var der generelt grøde i foreningslivet, og en række initiativer blev taget til oprettelse af kammeratskabsforeninger for tidligere indkaldte og ansatte ved Flåden. Mange blev blot døgnfluer og andre slog sig sammen. Premierløjtnant H. Ewald skulle vise sig at være den initiativtager der fik held til at samle disse forskellige foreninger i en konsolideret flådeforening under navnet MARINEFORENINGEN.

Marineforeningen DANNEBROG blev inviteret til at gå sammen med MARINEFORENINGEN, så der kunne dannes en stor samlet forening. På en ekstraordinær generalforsamling i maj 1913 sagde foreningens medlemmer imidlertid nej til en sammenslutning.

Dette bragte dog ikke de to foreninger i modsætningsforhold til hinanden. Begge parter respekterede den holdning, at de to foreninger byggede på forskelligt grundlag. Efter gensidig forståelse blev DANNEBROGS første formand, Axel Thiess, medlem af MARINEFORENINGENS hovedbestyrelse, en post han holdt til sin død i 1926.

Efter navneændringen og vedtagelsen af de nye love faldt foreningens arbejde ind i mere faste rammer med en årlig generalforsamling og en årlig sommerudflugt. Som årene gik faldt flere og flere af Jyllandsgasterne fra - "de gik agterud til chefens kahyt, den høje" - men medlemstallet steg alligevel støt. Jyllandsgasternes pladser blev indtaget af andre med fortid og interesse i Flåden.

Ved foreningens 40 års jubilæum blev den sang der skulle blive foreningens varemærke lanceret. Den var skrevet af en gammel Jyllandsgast, maskinmester Hans Nyborg (som boede i Korsør). Melodien er "Høje Nord" og teksten giver i fortøttet form stemningen i foreningen og blandt dens medlemmer. Som illustration skal her citeres 4. vers:

*DANNEBROG, minders hjem,
du gør gamle atter unge,
derfor vil din pris vi sjunge,
når til fest vi møder frem.
Slægter kan med slægter strides,
strid er ikke vores sag.
Vi vil holde sammen til vor
sidste dag.*

Ved den første formands død i 1926 sluttede en epoke, men de der blev tilbage forvaltede arven og sikrede foreningen en levedygtig fremtid. På årets ge-

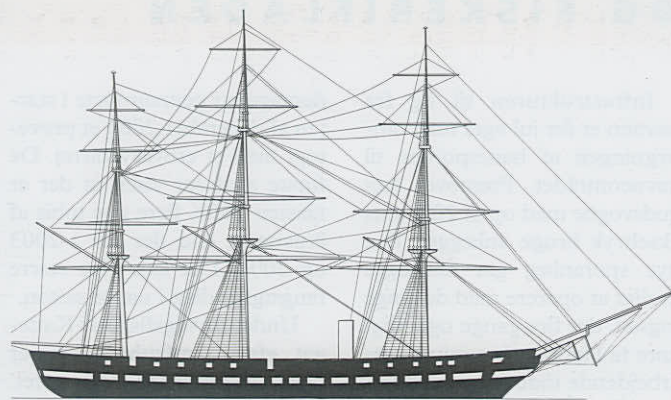
1 Jf. Den danske Ordbog, Gyldendal 2005, betyder ordet sammensurium en rodet forsamling. Da marineforeningen blev grundlagt, havde ordet en mere neutral betydning. Det var betegnelse for en gruppe eller forening hvis medlemmer ikke havde fælles uddannelsesmæssig eller faglig baggrund, i modsætning til fx Den almindelige danske Lægeforening eller Københavns Bagerlaug.

neralforsamling modtog foreningen en gave fra et af medlemmerne, kaptajn Buus. Gaven var en model af fregatten JYLLANDS forskib og gali-onsfigur, flagspil samt foreningsemblem og en sølvplade med stifterens navnetræk. Siden da er der som en smuk tradition blevet tilføjet sølvplader med de forskellige formænds navnetræk.

Det var ligeledes på generalforsamlingen i 1926 at lovene blev justeret, så der til enhver tid højest kan være 50 medlemmer af foreningen, og det blev lovfæstet at foreningen skulle afholde mindst tre sammenkomster om året.

25 års jubilæet i 1931 blev afholdt i Parkrestauranten på Østerbro og talte 40 svabergaster. Dagen indledtes med kransenedlægning ved stifterens grav på Vestre Kirkegård, og siden da har det været en tradition at nedlægge krans her ved foreningens jubilæer.

Danmarks besættelse begrænsede foreningens aktiviteter i 1943 og 1944, men de årlige generalforsamlinger og et enkelt møde blev holdt. I befrielsesåret derimod lykkedes det ikke at afholde generalfor-

samling. Sammen med aflysningen fulgte et Girokort så medlemmerne ikke skulle glemme at betale årskontingenten på 5,00 kr.

Efter besættelsen har foreningen virket i overensstemmelse med lovene og den kammeratlige ånd det er forudsætningen for den særlige stemning der hersker i foreningen. Der er blevet holdt 50 års og 75 års jubilæum indenfor meget smukke rammer, og en perlerække af initiativrige formænd og bestyrelsesmedlemmer har skaffet medlemmerne mange flotte oplevelser inden

for historie og kultur på de årlige udflugter.

En enkelt begivenhed i nyere tid fortjener særlig omtale. En observatør, senere svabergast orlogskaptajn K. J. B. Jensen, måtte ved fremmøde konstatere at foreningen ingen fane havde. En sådan uorden kunne ikke råde. Observatøren, der var sekretær i Danmarks-Samfundet fik udvirket at foreningen fik tildelt en fane. Overdragelsen fandt sted i Holmens kirke 15. juni 1990, og blev forestået af orlogskaptajn, Greve Christian.

Flaget vajende ved forenin-

Fregatten JYLLAND danner grundstammen i Marineforeningen DANNEBROG.

gens sammenkomster giver netop maskinmester Nyborgs sang endnu mere mening og bid.

Formanden i jubilæumsåret, er afdelingsleder ved Søværnets Materielkommando, Kurt Gregers Jensen.

Således udrustet stiler foreningen nu mod sit 100 års stiftelsesjubilæum. Det afholdes på selve dagen og alle sejl er sat til for at gøre festdagen mindeværdig. Alle foreningens gamle traditioner vil blive holdt i hævd. Efter festgudstjeneste i Holmens Kirke tager festdeltagerne på kanalfart. Turen ender ved Søkvæsthuset, hvor der er dækket op til gallamiddag i Søofficersforeningens lokaler.

Fortid – nutid – fremtid

Således indleder Poul Therkildsen sit brev, hvor han beskriver, hvordan nogle lidt ældre medlemmer af Grenaa Marineforening har lavet en optælling, fotografering og efterfølgende registrering af de mange effekter, der er i Marinestuen. Marinestuerne landet rundt er alle små museer med mange spændende museale genstande, der bør sikres for eftertiden.

Den første bestyrelse i 1914 førte et hæfte, hvor alle genstande var nedskrevet. Men dette hæfte – er

begge forsvundet. På den baggrund gik folkene i Grenaa i gang med en minutøs registrering. ”Vi rådførte os med ældre medlemmer, gennemgik gamle forhandlingsprotokoller samt gavelister fra runde dage, flådebesøg mm. for at få sat tid og sted på de mange genstande der gennem de seneste 90 år er kommet i foreningens varetægt”, oplyser Poul Therkildsen.

En række af Marineforeningens lokalafdelinger har eksisteret i mange år. Hermed er den store museale samling nogle steder mær-

ket af tidens tand – ”Flere af vore effekter har taget skade gennem tiden – det kan være fra en vinterfest eller torskegilde, hvor gamle gaster har muntret sig måske lidt rigeligt. Skal der så kikkes lidt på sagerne, kan de måske blive væk eller på anden vis få skrammer. Vore gaver og effekter er samlet op gennem 1920erne, 30erne og 40erne og dem har vi pligt til at passe på” - lyder det fra Grenaa.

Afdelingens fotograf, Bent Bygvald har fotograferet alle effekter. Herefter er

billederne lagt på en CD samtidig med, at der er lavet dobbelt fotokopier. Resultatet foreligger på to ringbind. Det ene opbevares i Marinestuen, det andet er deponeret hos Grenaa Egnsarkiv.

”En registrering imødegår ikke hærværk, tyveri eller brand – men det er betryggende at vide hvad foreningen ejer, hvis uheldet skulle være ude. Ideen kan måske bruges i andre afdelinger” siger Poul Therkildsen.

Genindvendingselskabet Uniscrap A/S udbygger i Grenå

Opstilling af et nyt jern- og metalfragmenteringsanlæg giver årligt 200.000 tons skrot over Grenå Havn

Den østjyske dybvandshavn arbejder i disse år hårdt for at sikre havnens overlevelse i et stærkt konkurrencepræget marked.

Uniscrap's beslutning om at etablere et 70 mio. kroners fragmenteringsanlæg sikrer sammen med havnens aftaler med H2O Liquid Waste om behandling af slopvand samt stor import fra norske aluminiumsværker, et stabilt grundlag for den fremtidige drift og udvikling af Grenå Havn.

Infrastrukturen til og fra havnen er for jul øget med ombygningen af banesporene til havneområdet. Fremover kan godsvogne med op til 22,5 tons akseltryk bruge anlægget. Det nye sporanlæg gør det også muligt at operere med de lange togsæt, der fire gange ugentligt køre til Hydros aluminiumsoparbejdende industrier i sønderjyske Tønder.

Flere fisk

Såvel Tobis- som torskebestanden i fremgang

Der er positive meldinger, om den tobisbestand der skal fiskes på i 2006, skriver Fiskeri Tidende. Danmarks Fiskeriun-

dersøgelse gennemførte i starten af december 2005 et prøve-togt med et erhvervsfartøj. De første analyser viser, at der er næsten 200% flere nye tobis af årgang 0, end der var i 2003 og 2004. Det kan give større fangstgrundlag i næste sæson.

Under forsøgsfiskeri i Kattegat efter jomfruhummer, er også andre arter registreret. Her har det vist sig, at rigtig mange torsk er fanget i hummertrawlene. Blandt andet blev der på et forsøgssløb over fire timer, fanget hvad der ville svare til otte måneders torskerationer ved normalt fiskeri.

Først fem - nu to tilbage

Tre norske rederier trak sig i kampen om sejladsen mellem Langeland og Lolland

Ifølge Søfart er det kun Scandlines Sydfynske og Förde Rederei der har afleveret et endelig bud på sejladsen mellem Spodsbjerg og Taars.

Hvem af de to det bliver, ventes afgjort lige om hjørnet, når Sund & Bælt har afsluttet forhandlingerne mellem de to rederier. Arbejdet med etablering af L-lejer i begge havne er påbegyndt. Hermed kan havnene anløbes af alle færgetyper der laster og lossere efter ro/ro-princippet.

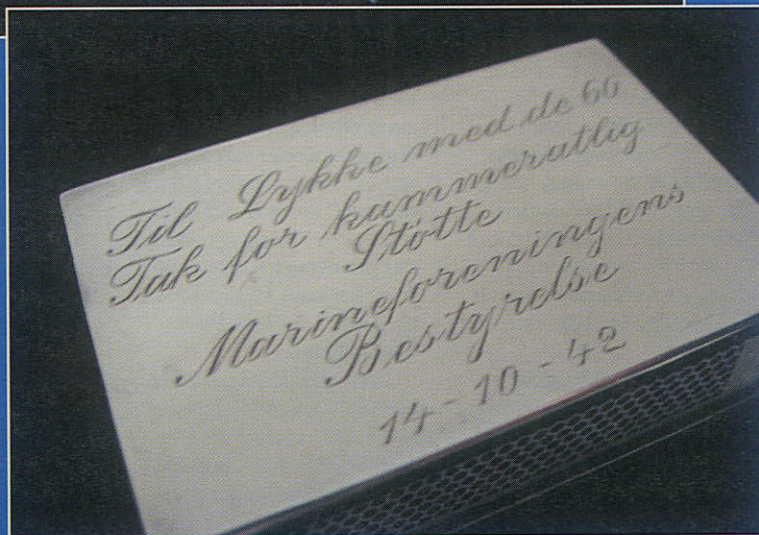
EFTERLYSNING

En ven af Gudmund Hansen, Odense Marineforening, fandt på et københavnsk loppemarked en tændstikæske af sølv med Marineforeningens emblem loddet fast på oversiden og nedenstående tekst indgraveret på undersiden:

"Til Lykke med de 60 - Tak for kammeratlig støtte - Marineforeningens bestyrelse 14-10-42"

"Altså en hædersgave til en kammerat der fyldte 60 år den 14. oktober 1942 fra Marineforeningens bestyrelse. Men hvilken - er det fra Landskontoret eller fra en lokalafdeling" spørger Gudmund Hansen.

Har nogle en løsning på gåden? Kontakt venligst redaktionen.

Informationsudvalg på plads – landskampagne planlægges

Lokalafdelingerne kan nu få hjælp til promovering og markedsføring

Flere års udtalte ønsker fra en række lokalformænd om hjælp og materialer til støtte for den lokale promovering og markedsføring, har fået Landsbestyrelsen til at nedsætte et informationsudvalg. På Landsbestyrelsesmødet i marts 2005 fremlagde redaktionen på Under Dannebrog en informations- og kommunikationsstrategi, der skal være med til at skabe øget opmærksomhed og interesse for Danmarks Marineforening. Planen blev efterfølgende konkretiseret og godkendt på et udvidet FU møde i november. Her blev der også sat navne på informationsudvalget, der fik redaktør Leif Mortensen som tovholder med landssekretær Søren Konradsen og afdelingsformand i Frederikshavn, Knud Erik Qvick, som de to øvrige medlemmer. Udvalget havde i juledagene sit første møde i Viborg.

Landsdækkende kampagne med backup i lokalafdelingerne

Planen for øget synlighed indebærer, at Danmarks Marineforening for første gang går i luften med en landsdækkende aviskampagne. Der er indgået en særdeles attraktiv aftale med dagbladet BT om en annonce-

kampagne, der hen over 2006 og 2007 promoverer Marineforeningen for avisens 452.000 hverdagslæsere (personer 13 år og derover, Index Danmark/Gallup 2. og 3. kvartal 2005). Kampagnen er baseret på, at der ude i de 79 lokalafdelinger følges op med relevante tiltag. Ud over den landsdækkende dagbladskampagne er der indgået redaktionelle samarbejdsaftaler med en række branchetidsskrifter.

Hjælp til afdelingerne

Redaktionskontoret på Under Dannebrog kommer samtidig til at fungere som stabsfunktion på informations- og kommunikationssiden. Fremover kan der her hentes gratis råd og vejledning samt rekvireres færdige annoncer til brug i de lokale medier.

Essensen bag kampagneoplægget er:

Mål:

- At få flere medlemmer der gør, eller har gjort tjeneste i Søværnet/Marinehjemmeværnet.

Strategi:

- Løbende synliggøre tilbud og

fordele ved medlemskab af Danmarks Marineforening.

Taktiske midler:

- Medievalg hos Landskontoret: Fagtidsskrifter, landsdækkende dagblade.
- Medievalg hos lokalafdelingerne: Lokale og regionale dagblade, distriktpressen, lokalradioer.

Taktik:

- it-information: Oprettelse af lokale hjemmesider, der linkes til www.marineforeningen.dk
- Landskontoret udsender løbende pressemeddelelser til landsdækkende medier. Eventuelt sammen med et eksemplar af Under Dannebrog.
- Lokalafdelingerne skaber kontakt med én kontaktperson på de lokale medier. Efterfølgende orienteres disse hver gang der sker noget i afdelingsregi.
- Landskontoret inspirerer lokalafdelingerne til at bruge rejseudstillingerne.
- Fortsætte med, og styrke frekvensen af, foredrag om Danmarks Marineforening i relevante miljøer.
- Øget brug af rejseudstillingerne.

Kampagne 2006/2007:

- Udnytte løbende redaktio-

nelle aftaler med en række fagblade.

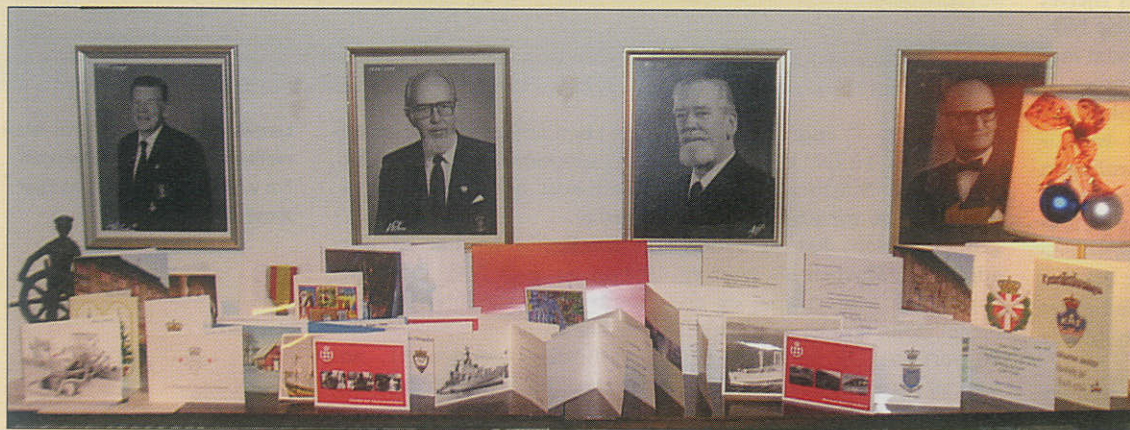
- ca. 10 gange årligt (i alt 20) indrykninger af 7 side annonce med staffagefarve i dagbladet BT.
- Lave annonceindrykningsaftale (uden beregning) med medier fra Søværnets sfære. (Faglige organisationer, Tidsskrift for Søværnen, m. fl.).
- Udsende pressemeddelelse med fotos til landsdækkende og regionale dagbladene efter det årlige sendemandsmøde.

Hvor er vi i dag:

Danmarks Marineforening er gennem lokalafdelingerne godt eksponeret i lokalmedierne. Vi har en stærk profil og struktur (Marinestuer) der gør, at rigtig mange gerne vil være medlem. Her ligger udfordringen: Foreningen kan formodentlig over kort tid komme, op på det dobbelte antal medlemmer, hvis vi lukkede op for alle haner. Men det må være alles – og dermed organisationens – hovedinteresse, at fastholde foreningen som et støtte- og forsvarspositivt back up for Søværnet og Marinehjemmeværnet.

Informationsudvalget

Julekort til Marineforeningen

Landsbestyrelsen takker de mange der har betænkt Marineforeningen med en julehilsen.

Politibetjent Frandsen første formand i Lemvig

Af alle steder stiftedes Lemvig Marineforening ved et møde på – AFHOLDSHOTELLET

LEMVIG – Efter forudgående annoncering i de lokale aviser, samledes ca. 30 potentielle medlemmer fredag den 11. september 1925 kl. 8 aften til stiftende generalforsamling på Afholdshotellet i Lemvig. Bådfører Nipper blev valgt til dirigent. Herefter blev de fremlagte love fra stiftelsesudvalget gennemgået og vedtaget, hvorefter foreningen blev endelig stiftet under navnet – Marineforeningen for Lemvig og Omegn.

På den tid var det almindeligt, at titler blev anført ved navnregistreringen. Arbejdsmand Emil Jørgensen og elektriker C. Lind fik det tunge job med at bære flaget, medens politibetjent Frandsen, bådfører Nipper, assistent Chr. Bach, blikkenslager H. Jacobsen, smed Kjeld Dahl, delikatessehandler Holm, mejerist Hanning, hotelforpagter Damborg og ingeniør G. Nielsen fik de øvrige bestyrelses- suppleant- og revisorposter. Politibetjent Frandsen blev ved konstitueringen valgt til foreningens første formand.

Dengang som nu var festlighed en vigtig del af medlemstilbudet i marineforeningerne rundt i landet. Det gjaldt selvfølgelig også i Limfjordens vestlige ende. Derfor blev der straks nedsat et festudvalg med styrmand Larsen som formand samt installatør Graves Bjerre, politibetjent Frandsen og blikkenslager H. Jacobsen som menige festudvalgsmedlemmer.

Forhandlingsprotokollens første indslag slutter med – ”Efter generalforsamlingen samledes man til fælles kaffebord, hvor humøret var på højdepunktet og man opfriskede gamle soldaterminder. Kl. ca. 12 aften afsluttedes med et ret kraftigt leve for den nystiftede Marineforening”.

Lemvig Marineforenings nuværende formand, Thomas Gunderborg oplyser, at afdelingens første Marinestue blev

Der hygges i Lemvig Marinestue.

indviet den 2. juni 1941 på Jespersens Hotel i Lemvig. ”Efter at Marinestuen har været mange forskellige steder gennem tiden, har vi i dag adresse på Havnen 68, hvor vi har et hus som vi ejer, og er meget stolte af. Der er plads til 60 personer, og er der nogle, som vil ligge vejen forbi på deres udflugt, hører vi gerne fra jer” siger han.

Afdelingens mål er at holde

fast i den årlige udflugt, grillaften, adoptionsbesøg, madklub, julefrokost og børnejuletræ 4. juledag.

Medlemstallet har til tider været på godt 300. I dag har Lemvig Marineforening 160 medlemmer.

Jubilæet blev den 11. november 2005 blev fejret med åbent hus i Marinestuen.

Lemvig Marineforenings to æresmedlemmer af Lokalafdelingen. Fra v. Vester Gregersen og Ejler Jensen.

Erindringer

At Danmarks Marineforening løbende gennemgår en forandring og tilpasning til tidsånden, er nedenstående erindringsberetning et godt bevis på.

Der er formodentlig ikke mange af Marineforeningens nuværende medlemmer, der ved, at København Marineforening har haft et drengeorkester. Derfor bringer vi denne lille beretning af sekretær i Ishøj Marineforening, Preben Eklund.

Lidt om min tid i Marineforeningens drengeorkester

Vi skriver det Herrens år 1944, jeg var ca. 13 år, idet jeg er født i nov. 1930.

En klassekammerat til mig, hvis far havde været i marinen, fortalte mig, at Marineforening Københavns afdeling søgte unge mennesker til oprettelse af et orkester. Han spurgte, om det var noget for mig? så kunne vi melde os på Navigations-skolen på Sct. Annæ Plads.

Vi meldte os og kom til prøve på skolen. Vi skulle blæse i et horn, og da jeg var ret høj, fik jeg udleveret en B-tuba. Jeg truttede kraftigt i tubaen, så det rusede – så det blev mit instrument.

Lederen af orkesteret var Kaj Nielsen, som også var tilknyttet Tivoligarden og senere Livgardens Tambourkorps.

Vi øvede på Fregatten JYL-LAND, som på den tid lå ved Langebro, og virkede som sommerkoloni for københavnske ferieborn. Vi lærte at spille sammen, men vi skulle også marchere, og da landet var okuperet af tyskerne, fik vi lov at spille i Frihavnen mellem olietønder og stykgods.

Vi levede jo i en urolig tid, hvor HIPO huserede i gaderne, og jeg boede på Sdr. Boulevard, hvor min far var restauratør i restaurant Laurits. Restauranten, hvor vi boede ovenpå, lå lige for enden af Saxogade på Vesterbro, og mange gange måtte jeg gå med tubaen fra linie 10 i Istedgade gennem Saxogade med kuglerne fra HIPOs maskingeværer

fløjtende om ørene. Jeg skulle jo passe på, at der ikke kom huller i tubaen. Jo – det var et uroligt kvarter, men højere magter må have holdt hånden over mig.

Vi var rundt i landet i de forskellige lokale marineforeninger og spillede til fugleskydninger og lignende. Vi var blandt andet i Skælskør til en fugleskydning. Man ville gerne have, at vi marcherede op gennem hovedgaden med fuglekongen i spidsen. Der var uniformsforbud, men vi fik tilladelse af den tyske kommandant, og spillede så op i fuld uniform.

Min kammerat blev ikke optaget, men jeg var medlem i orkesteret i flere år. Jeg er ham megen tak skyldig for nogle dejlige oplevelser i en mørk tid.

Jeg har desværre forlist det billede, som jeg havde klippet ud af Billedbladet, som viste hele orkesteret foran Rungsted Station. Hvis nogen har dette eller andre billeder om drengeorkesteret vil jeg være meget interesseret i at høre om det.

(Tilrettet af redaktionen)

EFFEKTER FRA MARINEFORENINGENS SLOPKISTE

Slips

Marineblå Polyester med indvævet gyldent kendingstegn.

Hue- og blazeremble

I guldtrækkeri.

Blazerknapper

Messing med børstet sølv. 15 & 20 mm. Indgraveret kendingstegn.

Varerne kan ses på www.marineforeningen.dk under Landskontoret – varekatalog.

BESTILLES OG KØBES I DIN AFDELING

DISTRIKT I STORKØBENHAVN

Leni Kühn Ketler
Vestergårdsvej 44 st.tv.
2600 Glostrup
Tlf. 43 96 99 42
E-mail: havhexen@ketler.biz
Roskilde, Kongens Lyngby, Amager,
København, Brøndby, Gentofte,
Frederiksberg, Ishøj

BRØNDBY – Af Frank Urbans rapport fremgår det tydeligt, at der for det meste er fuldt hus, når Brøndby Marineforening laver lokalarrangementer. 144 deltog i mortensbanko den 17. november, 107 var til foredragsaften med generalløjtnant (p) Hillingsøe og efterfølgende tre retters menu den 27. november. Til novembermødet mødte 138 deltagere frem til foredrag af den lokale præst, Lisbeth Christensen fra Brøndbyvester Kirke. Julemødet med sognepræst Flemming Jensen fra Avedøre Kirke var også velbesøgt, medens julefrokosten trak det maximale deltagerantal, 150 (Iflg. Brandvedtægterne).

Generalløjtnant (p) Kjeld Hillingsøe berettede om sin militære karrierer der startede med, at han blev smidt ud af Søværnet. Lisbeth Christensen fortalte blandt andet som sin tid som ”gnist” i Chevron, medens Flemming Jensen foredrag drejede sig om forventningerne til juletiden. Sluttelig er det nok ingen hemmelighed, at der til julefrokostens overdådige julebuffet ikke blev sparet på de våde varer.

KONGENS LYNGBY – Andespillet var som sædvanligt velbesøgt, oplyser Peder Møller Hansen. ”Stemningen var i top, og adskillige gik glade hjem med hovedretten til enten mortens- eller juleaften”.

Sidste søndag i november var afdelingen pænt repræsenteret ved tændingen af juletræet og efterfølgende gløgg med æbleskiver i Nyboder. Også kransenedlægningen ved Mindeankret i Nyboder havde deltagelse af medlemmer og flag fra Kongens Lyngby.

62 deltog i julestuen i december på Lotteborg. Ud over det flotte og indholdsrige julebord bød dagen på optagelse af fem nye medlemmer. Med hjælp fra Jens Henry Jensen,

Nye folk i Kongens Lyngby. Fra v. Christian Vittrup Bak, Mogens Kamstrup, Henning Holskov, Arne Hansen og Peter Kanstrup.

Peder Møller Hansen, Kongens Lyngby Marineforening overdrager Robin Birks akvarel til Birthe Rigelsen.

Søren Nielsen, Robin Birk samt en god gang hollandsk auktion og personalet på Lotteborg blev julestuen igen en god oplevelse. Blandt andet kunne Birthe Rigelsen gå hjem med en flot akvarel produceret af Robin Birk, medens der var maltwhisky til Peter Kanstrup. Under gløggen var der præmieoverrækkelse fra Skyttelavet (Se Skyttelavne, red.).

Generalforsamlingen er programsat til den 21. februar.

KØBENHAVN – Kammeratskabsaftenen i oktober samlede 28 deltagere. Forsamlingen startede med et minuts stilhed for Alfred Cortsen, der er afgået ved døden efter kort tids sygdom. Jørgen Burmann blev optaget som nyt medlem.

Foredraget med tidligere arbejds- og boligminister Jytte Andersen havde besøg af 48 medlemmer. ”Jytte Andersen holdt over 1,5 timer et rigtigt godt foredrag om sit politiske arbejde i Folketinget og i Socialdemokratiet”, beretter Frank Horn. Kammeratskabsaftenen trak 30 deltagere til Skipperlabskovs.

Julefrokosten i december havde 98 deltagere. Arrangementet blev som sædvanligt holdt i Søofficer Skolens aula. Per Bannow fik ros for maden, og der var heller ikke noget at

pege finger af omkring afviklingen af ringlotteriet. Selv om Steffen Horn havde lovet sig væk til et andet arrangement, blev der dog tid til at musicere til en lille sving om. ”Som sædvanligt en hyggelig sammenkomst”, lyder det fra Frank Horn.

AMAGER - Flag og syv gaster fra afdelingen samt fane og fanebærer fra Kystartilleriforeningens København afdeling var på plads ved Marinegudstjenesten i Kastrup Kirke den 30. oktober, oplyser Søren Konradsen.

Afdelingens 17-års fødselsdagsfest den 5. november samlede 64 glade m/k'er, der dansede på dækket til hen over midnat.

Det årlige besøg med skydning og billard i Frederiksberg Marineforening fandt sted medio november og var atter en succes. Nu også med gaster fra Københavns Marineforenings skyttelav.

Adventssøndagene samlede mange medlemmer med ledsagere til hygge om de levende lys, æbleskiverne og gløggen. Julefrokosten i december havde 38 deltagere, der nød en dejlig julebuffet med øl & snaps som det hører sig til.

Den 9. februar holder orlogskaptajn Palle Nielsen fra

Køge Marineforening foredrag om ’Heering Kirses forlis i 1971’, generalforsamlingen løber af stabelen den 23. februar, og onsdag den 1. marts holder Georg Marum fra Brøndby Marineforening foredrag i Marinestuen om ’Grønland’.

DISTRIKT II NORDSJÆLLAND

Elektriker Birger Tykskov
Rosenvænget 13^{13V}
3600 Frederikssund
E-mail: birger@tykskov.dk
Søllerød, Helsingør, Hørsholm/Rungsted,
Gilleleje, Hundested, Hillerød,
Frederikssund, Frederiksværk

HELSEINGØR – Efter pudseaften midt i oktober indledtes efterårets program med ulkeaften den 28. oktober, oplyser formand Bjarne Nielsen. Aftenen blev en rigtig hyggeaften med optagelse af to nye medlemmer, brunkål, slåen mave, kaffe, lotteri, rafling og almindelig kammeratlig samvær.

Stiftelsesfesten den 12. november havde 55 feststemte personer til spising i Skytteselskabets lokaler. Under midt dagen – bestående af tre retters menu med vin ad libitum, kaffe og avec – var der underholdning med sang. ”Efter kaffen var der dans på dækket med de dejlige orlogspiger. Igen en dejlig aften i Marineforeningens regi” skriver formanden.

Året sluttede med julestue den 18. og julefrokost den 25. december.

Bjarne Nielsen gør opmærksom på, at Marinestuen Stengade 79 har åben hver lørdag kl. 12:00 til 18:00 og søndag kl. 14:00 til 18:00. Samtidig opfordre han medlemmer fra andre afdelinger, der besøger Helsingør og omegn om at aflægge stuen et besøg – de er altid velkommen.

GILLELEJE – Med Niels Faurby som vært, afholdt Gilleleje Marineforening et vellykket gule ærter arrangement for fulde huse den 5. november, fremgår det af brevet fra Søren Svendsen. Gløggen og Dortes æbleskiver fik også ben at gå på, da Marinestuen den 17. december lagde lokale til den årlige julekomsammen.

Lige om hjørnet er der ge-

neralforsamling den 5. februar og torskegilde 4. marts.

HØRSHOLM/RUNGSTED – Arbejdslørdagen sidst i oktober udløste efterfølgende en gang Stroganoff med kartoffelmos fra Jørgen Blacks hånd, oplyser Jørgen Sterup. Ulkeaftenen i november bød på brunkål med efterfølgende bilard.

Palle Pedersens bankospil den 9. november trak fulde huse. 50 deltagere måtte kæmpe om de flotte gevinster. Med K. T. Andersen og Jørgen Black som kompetente ledere blev de mange ænder og sidegevinster fra Wiibroe fordelt så retfærdigt som muligt. Tros udgifterne til gevinsterne var der et pænt overskud til kassebestyrelsen. Den 7. december var det så Lars der sørgede for den veltilavede flæskesteg til 32 mand.

Svend Erik og Ole underholdt med guitar og keyboard under juleafslutningen den 11. december. Efter dansen om juletræet blev der udelte godteposer til de mindste. "Et fint arrangement der havde for tjent et større fremmøde" mener Jørgen Sterup.

DISTRIKT III VESTSJÆLLAND

Overmekaniker Edward Jelen
Nankes Plads 2
4220 Korsør
Tlf. 5835 2950
Kalundborg, Nykøbing Sjælland, Slagelse,
Holbæk, Korsør, Skælskør

HOLBÆK – Medens der var kaffe og æbleskiver til deltagerne ved julebankospillet i november, var det, ifølge Torben Storm-Hansen øl og snaps der blev serveret for gæsterne til julefrokosten i december.

Under julefrokosten høstede det nybagte æresmedlem, Kurt Hamann stort bifald ved at sætte et par flasker snaps og en omgang øl på bordet. Kurt Hamann blev i forbindelse med Holbæk Marineforenings 85 års jubilæumsfest den 10. november 2005 udnævnt til æresmedlem af lokalafdelingen. (Se Under Dannebrog nr. 6/05)

NYKØBING SJÆLLAND – Begge julearrangementerne gik over alt forventning, oplyser Flemming Restrup Hansen. Julefrokosten trak 65

mand af huse, medens julestuen kunne mønstre 50 deltagere.

I marts står den på generalforsamling den 24. februar kl. 18:30. Af hensyn til de gule ærter er tilmelding til spisningen påkrævet.

Den 24. marts kommer John Werge fra København Marineforening og fortæller om sin tur til Normandiet. Også her skal man tilmelde sig til det efterfølgende traktament. Tilmeldingslister vil blive fremlagt i stuen.

Afdelingen kipper med flaget for Thomas Nielsen 75 år den 9. februar. Jens Laus Nielsen 50 år den 12. februar. Poul Erik Damborg Rasmussen 65 år den 25. februar. Frederik Lunn 60 år den 27. februar og Aksel Erik Hansen 75 år den 3. marts.

SLAGELSE – Ifølge Mogens Juul Jørgensen, er den seks år gamle Marinestue i Slagelse tilsyneladende blevet noget af et kulturelt samlingssted for aktiviteter, der ligger noget ud over foreningens dagligdag. Således fik stuen i starten af november besøg af 30 rejsende højskoleelever fra Kolt syd for Århus. Efter frokost og foredrag måtte bestyrelsen – da interessen for Marineforeningen var markant – strikke et 20 minutters indslag om stuen og foreningen sammen.

Under et Garderhusarrangement i starten af december gjorde hesteeskadronen fra regimentet ophold for montering på pladsen foran Marinestuen. Afdelingen var her vært ved en gang gulerødder og forfriskning til hestefolket.

"Marinebanjen" på Rosen Bodega – etableret i 1986 som fast opholdssted når Marinestuen er lukket – er blevet totalrenoveret.

Slagelse Marineforening sænker flaget for Garderhusregimentets hesteeskadron.

"Marinadernes og afdelingens julefrokoster forløb planmæssigt og med fint deltagerantal.

Admiralforsamlingen er planlagt til den 10. februar kl. 19:00

DISTRIKT IV SYDSJÆLLAND

Skibsfører Henrik Marril Christiansen.
Grønsundvej 17
4780 Stege.
Tlf. 55 81 10 88.
Mobil: 51 23 50 70.
Næstved, Møen, Køge, Vordingborg,
Stevns, Haslev

KØGE – Køge Marineforening har i 2005 haft stor tilgang af nye medlemmer. "Den øgede interesse for vor forening er ikke mindst skabt på baggrund, af det store arbejde Køge Marineforenings historiske interessegruppe har udført", siger formand Jørgen Ejner Petersen.

Arrangementskalenderen for 2005 har nu også været omfattende. Kyndelmisse med admiral Nelsons store søslag som gennemgående tema, kransendlægning i juli for søhelten Niels Juel, besøg af en ex. svensk ministryger, besøg af andre marineforeninger til foredrag og bespisning og sidste men ikke mindst afdelingens enge arrangementer har løbende sat fokus på den lokale marineforening.

HASLEV – Afdelingens lokale spillemand, Bruno gjorde stor lykke med sin underholdning til julefrokosten i december. Preben Johansen siger, at de 20 deltagere havde en god og hyggelig dag.

Generalforsamlingen er i år fastsat til fastelavnsmandag den 27. februar kl. 18:30.

DISTRIKT V BORNHOLM

Flemming Svendsen
Sigurdsgade 26
3700 Rønne
Tlf. 5695 3943
Bornholm

RØNNE – 41 personer mødte sidst i november frem til julehygge på "Sjøgaarinj". Den traditionelle mindegudstjeneste i Rønne Kirke efterfulgt af optog til Bornholms Trafikkens terminal med kirkeskibet "Thetis" og Bornholmergården i spidsen havde også i år deltagelse af medlemmer fra Bornholm Marineforening. Samlet blev der serveret gløgg og æbleskiver for ca. 60 personer.

I forbindelse med 60 året for Bornholms endelige befrielse den 5. maj 1946 er der dannet en kommission, der skal koordinere begivenhederne. Arrangementet bliver forestået af Bornholms Værn ved Det Bornholmske Hjemmeværn, oplyser Børge Dahl-Mortensen. Flemming Svendsen fra Marineforeningen sidder med i kommissionen, der har opbakning fra alle dele af øen. Under kommissionsarbejdet blev Under Dannebrogsspecialtillæg fra maj 2005 "Det hørte vi ikke så meget om..." fremlagt og modtaget med stor interesse.

DISTRIKT VI LOLLAND-FALSTER

Erik Jensen
Tornskadevej 495
4900 Nakskov
Tlf. 5495 5218
E-mail: ej@jensen.tdcadsl.dk
Nakskov, Nykøbing Falster

NYKØBING FALSTER – Afdelingens 50 års fest den 18. november 2005 blev også brugt til at afholde et bankospil med mange præmier, fremgår det af rapporten fra Hans Chr. Larsen. Lørdagsfrokosten den 10. december blev arrangeret som en julefrokost. Her deltog 50 medlemmer, og var en stor succes. Selv om der godt kunne være lidt flere børn, blev julefesten med gløgg og julemand den 17. december også vellykket.

Der kippes med flaget for Ole Lysholdt Andersen 75 år den 12. februar og Jørgen Lythje Andreassen 70 år den 22. februar.

NAKSKOV – Efteråret har været præget af de tre faste begivenheder: Gule ærter med tilbehør, grønlangkålen og æbleskiverne med masser af gløgg, oplyser Erik Jensen. Første kvartal i 2006 bød på velbesøgt "Nytårsmønstring" den 14. januar og følges op med generalforsamling i såvel marineforeningen som skyttelavet den 22. februar. Distriktsmødet er planlagt til at blive afholdt i Nykøbing Falster den 28. februar medens den lokale fregatskydning løber af stablen den 18. marts.

Erik Jensen fortæller også, at afdelingen netop har fået bevilget 32 nye stole fra "Sydfyens Dampskibsselskabs Fond". Stolene er indkøbt og ibrugtaget, så stuerne nu har fået et løft.

DISTRIKT VII FYN

Maskinmester Børge Ferning
Lærkeparken 19
5800 Nyborg
Tlf. 6531 6395
Odense, Bogense, Svendborg, Nyborg,
Assens, Kerteminde, Marstal, Ærø-
købing, Faaborg, Langeland, Middelfart

ASSENS – Finn Ekkelund fortæller, at der også i fjerde kvartal 2005 var fuld skrue på arrangementerne i Assens Marineforening. 11. oktober indtog 46 personer gule ærter og tilbehør. 28. oktober var der "quindeaften" med 24 deltagere. 8. november stod menuen på brunkål til de 43 deltagere. 3. december trak julefrokosten 62 personer af huse. 13. december blev der serveret wienerschnitzel for 39 deltagere. 15. december holdt SHANTY-KORET afslutning med damer og endelig var marinestuen fyldt op til julebanko, gløgg og æbleskiver den 17. december.

Går man hårdt til de kulinariske specialiteter i marinestuen, må det – for medlemmerne af Marineforeningen – være forbundet med store vanskeligheder, at være på slankekur i den vestfynske havneby.

Generalforsamlingen afholdes i Marinestuen den 24. februar kl. 18:00

NYBORG – Hadsund Marineforenings Kurt Gregersen trak den 4. november 40 medlemmer til foredrag om Grønland.

Kurt Gregersen har med en fortid som postmester i Den Kongelige Grønlandske Handel med udstationering ved poststation Dundas tæt på Thule Air Base mange oplevelser og historier at øse af under sine meget interessante foredrag.

Julefrokosten den 11. december havde besøg af 67 gaster medens julemanden (i skikkelse af Aksel) den 18. december blev budt velkommen af 53 børn og 25 bedste-forældre.

Der kippes med flaget for Svend M Poulsen 60 år den 2. februar. Preben Madsen 75 år den 14. februar. Keld Christensen 60 år den 16. februar. Ole Madsen 60 år den 21. februar. Poul Nielsen 60 år den 22. februar og Ove Nøkleby 90 år den 26. marts.

SVENDBORG – "Den Private" lagde den 3. december lokale til afdelingens traditionelle julefrokost, oplyser Kurt Kaysen. Selvom kun 15 mand deltog i pudningen den 8. december, tog det blot en time inden alt var "ship shape" igen. Den 17. december stod den så på gløgg og æbleskiver for medlemmer og familie i marinestuen. Mange var mødt frem, for at ønske hinanden glædelig jul og flere benyttede også lejligheden til at betale kontingent for 2006.

Februar byder den 23. på foredrag af Verner Andersen. Emnet er hospitalsskibet "Jutlandia". To dage efter, den 25. kl. 16:00 er der generalforsamling i "Den Private". Efter generalforsamlingen er der torskespisning, hvortil ledsagere inviteres. Endelig markeres Marinestuens 10 år jubilæum den 25. marts. Her inviteres nuværende og kommende borgmestre.

Fødselsdagslisten omfatter Peter Kruse 65 år den 31. januar. Kaj Johansen 65 år den 3. februar. Jens Erik Holm Larsen 60 år den 6. februar. Knud Erik Møller 60 år den 8. februar. Henning Ibsen Hansen 50 år den 10. februar. Frank Christiansen 60 år den 12. februar. Lone Jerk 60 år den 14. februar. Walter Schmidt 75 år den 1. marts. Viggo Ulrich 80 år den 18. marts. Mogens Nielsen 65 år den 24. marts. Thorkild Jessen 50 år den 27. marts. Gert Lind-Hansen 65 år den 29.

marts og Ove Frisch 65 år den 31. marts.

Kurt Kaysen oplyser også, at Svendborg Maritime Golf-dag i år afholdes den 2. juni. Alle golfspillende medlemmer af Danmarks Marineforening er velkomne. Tidligere deltager får indbydelse direkte medens nye interesserede kan henvende sig til Kurt Kaysen telefon 62226247 kurt.kaysen@get2net.dk eller Jørgen Frederiksen tlf. 62217041 jhf@frederiksen.mail.dk

KERTEMINDE – 23 skytter mødte den 1. oktober frem til Skyttelavets og Marineforeningens fregatskydning i Skyttehuset på Vejlevangen. Efter der traditionelle punch startede skydningerne med afgivelse af skud fra den regerende fregatkaptajn, Preben Nedergaard. Selv om fregatkonstruktionen var udført af Jørgen Jørgensen, måtte den efter et par timers koncentreret beskydning overgive sig. Præmieuddelingen foregik i Marinestuen og gik som følger: Store bramsejl/Finn Offersen. Fore bramsejl/Ole Thor Hansen. Bergnersejl/Søren Abbednæs. Store merssejl/Finn Offersen. Fore merssejl/Henning Lisberg v. Ole Thor Hansen. Blandsejl/Finn Offersen. Mesan/Peter Zeulner. Fok og storsejl/Søren Abbednæs. Flaget/Ib Willumsen. Krudtkammer/Preben Ernst. Fregatkaptajn 2005: Preben Ernst.

Marinestuens fremtidige placering er stadig under behandling hos kommunen. Afdelingen har fremsendt en ansøgning om, at leje det areal klubhuset ligger på i dag.

Fra præmieoverrækkelsen efter fregatskydningen i Kerteminde ses fra v. den nye fregatkaptajn Preben Ernst, Ole Thor, Ib Willumsen, Finn Offersen, Henning Lisberg og Peter Zeulner.

Udflugten til Esbjerg blev aflyst på grund af for få tilmeldinger. Ifølge rapporten fra Kerteminde var der heller ikke megen opbakning til jule-skafningen. Ud af afdelingens 106 medlemmer deltog kun bestyrelsen og 15 menige. "Det er ikke nemt for en bestyrelse, når opbakningen ikke er større, og kravet er, at det helst også skal være gratis", lyder det fra Kerteminde.

I november fyldte Ole Thor og Torben Andersen 60 år medens Per Danchell blev 70 år. I januar fyldte Erik Due Nielsen, John F. Hansen og Palle Hansen 60 år. Samme hjørne runder Poul Krat og Henning Lisberg i marts.

DISTRIKT VIII SYDØSTJYLLAND

Kurt Møller Jensen
Teaterstien 4, 2. th.
6100 Haderslev
Tlf. 7452 5540
E-mail: kurtmj@tiscali.dk
Padborg/Gråsten, Sønderborg, Fredericia,
Kolding, Haderslev, Aabenraa

HADERSLEV – Minus påske-lørdag den 14. april har marinestuen åben hver lørdag fra kl. 10:00 til 13:00 fremgår det af afdelingens halvårsprogram. Torsdag i lige uger er der skydning på kasernen. Her er der afslutning den 6. april. Distriktsmødet er henlagt til Haderslev, og foregår den 4. februar kl. 10:00. Admiralforsamlingen er den 18. februar kl. 14:00 med efterfølgende damespisning kl. 18:30. Herudover står den på ulkeaften den 14. marts, skafning med damerne den 21. april, bustur i maj/juni og grillaften den 9. juni.

PADBORG/GRÅSTEN – Formand Johannes Feddersen samt Carl Jørgen Lassen og Kurt Bundesen repræsenterede sædvanen tro Padborg/Gråsten Marineforening ved paraden på Gråsten Torv i forbindelse med regentparrets sommerophold på Gråsten Slot, skriver Klaus Kyhn Langendorff.

Paul Møller og Jes Lorenzen stillede i september deres fiskekutter "Sarah" til rådighed for afdelingens årlige fisketur. De 11 fremmødte startede fra Egersund og gik i første omgang til Kragesand i Flensborg Fjord. At der ingen fisk var, overvejedes af oplevelsen med syv Marsvin der i længere tid cirklede om båden. Efter først madpakker - fulgt af lidt fiskeri uden fisk - og siden skipperlabskovs efterfulgt af mere fiskeri med en lille spinkel torsk og ditto sild på krogen - begge behørigt udsat igen, - forlagde "Sarah" tilbage til dansk havn. "Selv om der ingen fisk var, var sejlturen i det dejlige vejr det hele værd" skriver Klaus Kyhn Langendorff og takker samti-

dig besætningen på "Sarah" for en herlig tur.

KOLDING – Et samarbejde mellem Kolding Marineforening og Sømandsforeningen trak i november 85 deltager af huse til bankospil og kinesisk lotteri, fremgår det af brevet fra Knud Skaft. Arrangementet gav et pænt overskud til begge foreninger.

Julefrokosten med efterfølgende dans på dækket havde 31 deltagere. Hovmesterens indkøb af diverse "varer" gjorde, ifølge Under Dannebrog's kilder, sin virkning.

På generalforsamlingen den 23. februar skal medlemmerne blandt andet drøfte arrangementet i forbindelse med afdelingens 90 års jubilæum i år. Der svinges med huerne for Gunnar L. Svendsens 85 års fødselsdag.

Rygterne om flytning af Marinestuen fra staldgårdens nordfløj til sydfløjen behandles med sindsro.

Bestyrelsen ønsker alle et godt nytår og tak for stort fremmøde i 2005.

DISTRIKT IX SYDVESTJYLLAND

Jørn Petersen
Sct. Catarinae Plads 3
6760 Ribe
Tlf. 7542 0586
Esbjerg, Fanø, Rømø, Tønder, Ribe

RIBE – Det var Carsten og Herbert, der vanen tro optrådte som opråbere ved den årlige bankospil, fortæller Mogens Haugaard. Fem lokale sponsorer havde sørget for rigeligt med præmier til det velbesøgte arrangement. Aftenen sluttede med gløgg og æbleskiver på afdelingens regning.

Som omtalt i Under Dannebrog nr. 6/05 er det Bent Mouritsen der det næste år kan smykke sig med titlen "Fregatkaptajn i Ribe Marineforening".

DISTRIKT X MIDTJYLLAND

Bjarne Thorngrim Jensen
Øster Allé 5
8400 Ebeltøft
Tlf. 86 34 52 65
Århus, Randers, Grenaa, Ebeltøft, Viborg,
Horsens, Samsø, Skanderborg

VIBORG – Julefrokosten den 26. november blev en tilløbsstykke, forlyder det fra formand Vagn Christensen. Tilstrømningen var så stor, at bestyrelsen måtte holde sig oprejst på "apostelens heste" hele dagen.

Udover det overdådige julebord blev der som "grand finale" serveret tre store lagkager dekoreret med Marineforeningens medlemsemlen. Lagkagerne var skænket af Lars Bach Jensen, der i det private liv er bager. Vagn Christensen fortæller også, at det første af de modelskibe Jørgen Christensen vil skænke

til marinestuen, er kommet i hus.

Årets generalforsamling foregår den 24. februar kl. 18:00.

Der svinges med huerne for Gert Damsgaard 50 år den 2. marts, samt Villy Hansen og Karl Møller der fylder 60 år henholdsvis den 3. og 13. februar.

ÅRHUS – Bestyrelsen arbejder hårdt på at løse lokaleproblemerne, oplyser Benny Konrad. "Vi har igen rettet henvendelse til byrådet ved Flemming Knudsen og Nicolai Wammen og håber naturligvis, at det nye byråd vil vise sig mere imødekommende end det gamle".

Der er også rettet henvendelse til havnen. Her er der lovet et møde om problemet.

Et hul i de gammel protokoller gjorde, at bestyrelsen ikke var fremme med det sædvanlige tillykke program i den lokale "Briefing" i forbindelse med Mogens Niensens 85 års fødselsdag den 8. februar 2006. Det råder Under Dannebrog så bod på - stort tillykke til Mogens Nielsen.

Problemet med de manglende protokoller kan, ifølge Benny Konrad blive et problem når foreningens 100 års jubilæumsskrift skal tilrettelægges.

Uanset diverse problemer er der planlagt et omfattende program for 2006. Aktiviteterne omfatter blandt andet weekendtur til Langeland, Lands- og distriktsskyttestævne samt venskabsskydning med Randers. Bestyrelsen opfordre medlemmerne til at møde frem og dermed pleje kammeratskabet.

RANDERS – "Randers afdelingen har gode nyheder", fortæller Knud Erik Bülow. Nyheden er, at Randers Marineforening nu får egen marinestue. Afdelingen har fået tilbudt halvpårt i "Sejlkлубben Fjordens" klubhus. Huset ligger i lystbådehavnen 15 meter fra vandet. Aftalen med sejlkubbens bestyrelse er faldet på plads og efterfølgende godkendt af såvel sejlkubbens som Marineforeningens medlemmer. På den ekstraordinære generalforsamling i Marineforeningen stemte 60 for og fire imod projektet. Nu går opgaven så ud, at få et fornuf-

11 mand fra Gråsten/Padborg Marineforening klar til årets fisketur.

Hyggestund ombord på "Sarah" i magsvejr på Flensborg Fjord.

tigt økonomisk grundlag på plads og efterfølgende få så mange medlemmer som muligt til at smøge ærmerne op i forbindelse med indretning af den nye stue.

Selv om klubhusforhandlingerne har taget meget af bestyrelsens tid, blev der i september arrangeret skovtur langs Djurslands kyst. I Grenå trakterede Grenå Marineforening randrusianerne med "kinesisk buffet" – en stor succes, lyder det fra Knud Erik Bülow. Programmet har også stået på bowlingaften i oktober og banko sammen med roklubbens venner i november.

Der svinges med huerne for Birger Smed Lauersen (Grønveds kagle/olde 1966/67) runder 60 år den 15. februar.

GRENAA – Den 4. november havde "Skuderne" (den feminine del af Grenaa Marineforening) for første gang inviteret deres mænd på underholdning i Marinestuen. Slupkoret fra Ebeltoft var aftenens store overraskelse, og på trods af den trange plads, gav koret en succesfyldt koncert, forlyder det fra Per Schultz Petersen.

Midt i november deltog 39 medlemmer i den årlige gang gule ærter og Gamle Ole med Angostura Rom. Programmet stod også på kortspil og amerikansk lotteri. Her var hovedpræmien en rejse for to til Oslo med Stena Line. Jørgen Petersen stod sædvanen tro for lotteriet, der gennem årene har kanaliseret en del midler ind til afdelingen.

December bød på julemand, musik, bingo, gløgg og æbleskiver samt juleskydning med Per Petersen som årets "Nisseskytte".

Generalforsamlingen er den 17. februar kl. 18:00 i Marinestuen.

DISTRIKT XI NORDVESTJYLLAND

Jan V. Gravesen
Posthusvej 34
Balling,
7860 Spøttrup
Tlf. 97564042
Skive, Lermvig, Ringkøbing/Hvide Sande,
Hanstholm/Thisted, Glyngøre, Morsø,
Thyborøn

MORSØ – Med en veloplagt Hans Peter Kokholm som fordragsholder og med optagelse af Søren Bro som nyt medlem, blev ulkeaftenen sidst i

november en positiv oplevelse for de 25 deltagere.

To dage senere rundede Morsø Marineforening 80 år. Det gav nu ikke ekstra omgange fra den mådeholdte kasserer.

Marinekonstabel og tjenestegørende ved 1. eskadras VÆDDEREN, Jens Peter Vad, var på optagelsesrekonoscering og besluttede allerede under mødet, at Danmarks Marineforenings Morsø afdelingen vil han gerne være medlem af. Herefter er medlems-tallet oppe på 51. Præcis samme antal som ved stiftelsen den 24. november 1925.

RINGKØBING/HVIDE SANDE

– En større udvidelse af Fiske-riets Hus i Hvide Sande har nødvendiggjort, at Marineforeningens effekter er lagt i flytekasser og midlertidig stuvet af vejen. "Vi skal også holde til i det nybyggede, men med samme betingelser som hidtil: at vort område er åbent for publikum og møder arrangeret af huset", oplyser Hans Andersen.

Byggerodet afholdt dog ikke afdelingen fra at arrangere torskespising den 11. november og kransenedlægning med efterfølgende sild og dram den 3. december.

Den nye marinestue forventes klar i begyndelsen af marts.

GLYNGØRE

– Forberedelserne til sendemandsmødet i Glyngøre går helt ned i detaljen. Kilder der står Unde Dannebrog nær, oplyser, at selv nytårskuren i uge ét stod i sendemandsmødes tegn. Festen, menuen og sågar talerne, var oplæg til det store landsarrangement. Så intet er overladt til tilfældighederne, når Glyngøre Marineforening ultimo uge 19 tager imod sendemænd og ledsagere.

Orkanen den 8. januar 2005 lagde en dæmper på nytårskuren sidste år. Men ifølge Jens Th. Carlsen blev der taget godt og grundigt revanche i år.

DISTRIKT XII NORDJYLLAND

Overlærer Carl Frede Haugaard
Danmsgade 24A 1. sal nr. 1
9900 Frederikshavn
Tlf. 9843 1929
Frederikshavn, Aalborg, Nibe, Skagen,
Hals, Hjørring, Hadsund, Hirtshals, Hobro

HJØRRING – 43 af afdelingens 53 medlemmer deltog i den vellykkede Stiftelsesfest den 4. december, fortæller Bent Simonsen. Aftenen var en succes, og sammen med bankospillet i november genererede det et rimeligt overskud til afdelingsskassen. Bestyrelsen ønsker til lykke til Aksel Pedersen, der den 12. januar 2006 havde 50 års medlemsjubilæum.

SKAGEN – Jyllands nordligste marineforening melder alt vel og oplyser, at julearrangementerne forløb godt. Der svinges med huerne for Jørgen Jensen 60 år den 11. januar, Henry Christoffersen 70 år den 22. januar, Steen U. Nielsen 60 år den 23. januar, Preben K. Nielsen 60 år den 25. januar, Svend Åge Hansen 50 år den 30. januar, Ole Simonsen 60 år den 9. februar, Kurt Rønne 65 år den 2. marts, Per M. Christensen 70 år den 6. marts, Robert Jeppesen 80 år den 7. marts, Jens Sonnichsen 65 år den 27. marts og Jørgen Leder 60 år den 29. marts.

FREDERIKSHAVN – Forhen-værende bestyrelsesmedlem og nuværende revisor, Tom Kyndi Christensen blev ved julefrokosten ultimo november udnævnt til "Årets Mariner 2005" i Frederikshavn Marineforening. Ellers har den hen over november og december stået på komsammen aftener,

ulkeaften og julebingo, oplyser Carl Frede Haugaard.

Af det udsendte aktivitetsprogram for 1. halvår 2006 fremgår det, at afdelingens største fest i 2006 formodentlig bliver 85 års jubilæumsfesten. Der bliver også tilrettelagt en højtidelighed i forbindelse med 50 året for iskatastrofen, der i 1956 kostede fire tjenestegørende i Søværnet livet (Se tekstsiderne).

AALBORG – Med Carl Johan Jensen i rollen som julemand samt et usædvanligt flot juletræ doneret af "Svafelar" blev årets julestuen først i december en succes, skriver Per Jacobsen.

Sidste i november havde Aalborg besøg af en tysk Miniejægerflotille. 30 besætningsmedlemmer besøgte – efter visit på Marinemuseet – Marinestuen. Her blev de overdådigt trakteret med resterne fra julefrokosten samt øl og brændevin. Til "konsulmødet" den 10. januar hvor de myndigheder og instanser der er indblandet i afviklingen af flådebesøg, bliver orienteret om årets begivenheder, blev der efterfølgende serveret gammeldags klipfisk.

Den ordinære generalforsamling afholdes den 23. februar.

DISTRIKT XIII GRØNLAND

Allan Idd Jensen
Træffes på mobiltelefon 20 45 30 82
Godthåb, Egedesminde

TEL & FAX: +45 33 12 82 53
POSTGIRO NR.: 102-3071
DANSKE BANK: 3015-127201
E-MAIL: MWM@MWMORCH.DK

KONGELIG HOFLEVERANDØR

M. W. Mørch & Søn's Eff. Ap.S.

LEVERANDØR TIL ORDENSKAPITLET
GRUNDLAGT 1830

**DANSKE OG UDENLANDSKE ORDENSBÅND
MINIATUREORDNER OG MEDALJER
BÅNDSPÆNDER TIL UNIFORMER**

DK-1054 KØBENHAVN K
PEDER SKRAMS GADE 3
CVR. NR.: 89 69 70 18
WWW.ORDENSBAAAND.DK

ASSENS

Jimmy Stig Pedersen
Kim Kraft

BRØNDBY

Svend Reinhard
Jan Harvard

EGEDESMINDE

Jørgen Østergaard
Kim Møller Hansen
Verner Mikkelsen
Jesper Dalgaard

FANØ

Kaj Hansen

FREDERICIA

Hans Erik Madsen
Johannes Kristensen Svenning

FREDERIKSHAVN

Mogens Klemmensen
Bjørn Amondson

GILLELEJE

Ronni West Olsen
Anders Nielsen

HORSENS

Kurt Ove Damgaard
Jan Marvig Sørensen
Gunnar Kanstrup
Kim Therkelsen

ISHØJ

Børge Schumacher

KALUNDBORG

Carsten Madsen
Jess Schock Trosbjerg
Jørgen From Hansen

KONGENS LYNGBY

Finn Jacobsen
Arne Henry Hansen
Peter N. I. Kanstrup

KØGE

Arne Sonne Andersen
Mogens Jacobsen
Peter Danckel
Bent Solkvist Jacobsen

LANGELAND

Jørgen Bejderholm

MARSTAL

Ole Esper Ege
Ole Axel Bentzon
Theis Matthiesen
Bo Werner Nielsen
Frank Vraa Nielsen

MORSØ

Søren Bro

NYBORG

Preben Rekvad
Knud Føns Bendix

NÆSTVED

Palle Olsen
Dennis Rasmussen

ODENSE

Clas Nylandsted Andersen

RIBE

John Janus Andreassen

RINGKØBING/HVIDE SANDE

Torben Johansen

SAMSØ

Knud Hansen
Svend Karsten Ris Kragh

SKAGEN

Niels Kjøbsted
Poul Anker Møller

SVENDBORG

Jan Sommer
Jim Møllerup
Jens Møller Madsen
Ove Heitmann

ÅRHUS

Poul Villy Uth

Danmarks Marineforening har totalt
10.002 medlemmer

50 års dagen for iskatastrofen ved Frederikshavn markeres

Flådestation Frederikshavn og Frederikshavn Marineforening bag mindearrangement

FREDERIKSHAVN – Den 26. februar 2006 er det 50 år siden fire værnepligtige marinesoldater omkom under en redningsaktion på isen ud for Frederikshavn. Ulykken benævnes Iskatastrofen og der er ved Mindeankret i Frederikshavn rejst en mindesten om katastrofen. Markeringen af 50 års dagen gennemføres ved en mindegudstjeneste i Frederikshavns Kirke og kransenedlæggelse ved mindestenen.

Ud over særligt indbudte er alle velkommen til at deltage i arrangementet. På forhånd er

der tilmeldt personel fra Flådestation Frederikshavn, medlemmer af Frederikshavn Marineforening, personale fra Frederikshavn Kommune og Søværnets Tamburkorps.

Arrangementet starter kl. 11:45 med mindegudstjeneste i Frederikshavn Kirke ved orlogspræsten. Efter de officielle tiltag er der kammeratlig sam-

vær i Marineforeningen, der er vært ved et mindre traktement.

Den tragiske hændelse er hvert år markeret med kransenedlæggelse. Mindehøjtideligheden i år bliver den sidste officielle markering af den fatale ulykke, der kostede de fire værnepligtige livet.

FLOT DOBBELT CD FRA SØVÆRNET

Dobbelt CD fra Søværnets Tambourkorps
kr. 100,00 + porto

Henvendelse:
Seniorsergent
Anders Rasmussen
telf. 25164280 eller e-mail:
kontakt@tamburkorpsset.dk

SKIB O' HØJ

SØFART holder dig **altid** velinformeret om de seneste nyheder indenfor dansk og international søfart. Abonnement for et år koster 875,- kr.

Elever på søfartens uddannelsessteder og pensionister betaler 656,25 kr. (HUSK dokumentation).

Bestil nu på:

www.soefart.dk
eller ring: 86 25 89 00

Søfart

Tlf.: 8625 8900 · www.soefart.dk

Pokalregn i Århus

ÅRHUS – Kongefesten, hvor årets skyttevindere bliver hyldet, blev afviklet den 11. november, oplyser Jørgen Chr. Rasmussen. Pokalen for højeste årsresultat gik til Bent Christensen. Det pladetunge bandoler fra 1947 blev hængt på Preben Buch som det synlige tegn på titlen "Skyttekongen". Cigaretæskken med et par vinflasker blev overrakt Hugo Wissing

for titlen "bedste 50 års skydning" og endelig fik Svend Van en halv flaske brændevin for bedste rafling.

Jubilarene Jørgen Chr. Rasmussen og Vagn Ganzhorn Nielsen modtog henholdsvis 25- og 50 års tegn.

Den 5. december blev den nye sæson igangsat med afholdelse af juleskydningen om seks flasker vin. Kilder tæt på begivenheden oply-

Fra Århus Marineforenings Skyttelavs præmieoverrækkelse ved Kongeskydningen ses fra venstre: Jørgen Chr. Rasmussen, Bent Christensen, Hugo Wissing, Preben Buch, Svend Van samt Vagn G. Nielsen. (Foto: Benny Konrad).

ser, at der ikke var meget John Wayne over denne forestilling – men det lykkedes alligevel at få afsat de gyldne dråber.

Fynsk kreds-skydning

SVENDBORG – 32 skytter fra Faaborg, Kerteminde, Odense og Svendborg mødtes sidst i november for at afvikle den fynske kredsskydning, fortæller Henning Larsen fra Svendborg Marineforenings Skyttelav.

Skydningen var forlagt til Tåsingehallen, medens den efterfølgende skafning foregik i Marinestuen.

Kredsens vandrepokal blev vundet af Svendborg. Resten af præmierne blev jævnt fordelt mellem deltagerne.

Brøndby slået af Gardere og fængselsbetjente

BRØNDBY – En af traditionerne i Brøndby Skyttelav, er "at sætte pokalen på plads" efter de årlige landskyttetævner. Men ifølge Anders Jørgen Hansens rapport blev der ikke megen "sætte pokalen på plads" efter trekantsskydningen med Gardere og Vridsløse Fængsel. "Vi fik en flot "broncemedalje" lyder det fra Anders Jørgen Hansen.

Juleafslutningen havde rekorddeltagelse af skytter og familie.

Der bliver også travlt i fe-

bruar. Her er der lagt op til en hård dyst mod Garderne først i måneden. Den 16. er der bankospil, den 23. Admiralforsamling og endelig slutter månedens aktiviteter med fastelavnsskydning.

I marts er der mester-skabsskydning i Brøndby og landsskyttetæve i Næstved. Denne måned skulle så gerne afsluttes med en ny gang "at sætte pokalen på plads", lyder det optimistisk fra den københavnske vestegn.

København imponeret af Nakskov

HOLMEN – De fire mand fra København Marineforenings skyttelav der sidst i oktober drog til venskabskydning på Lolland, blev rimeligt imponeret af forholdene omkring lollikkerens skydefaciliteter. Inden skydningen i Horslunde Skydehus havde Nakskov Marineforenings formand, Henri Holm vist københavnere rundt i afdelingens smukke lokaler.

Resultatmæssigt blev det en god dag for folkene fra

Holmen. "John L, Flemming H, Vagn B og under tegnede var ubeskedne nok til at hjemtage tre præmier", skriver Frank Horn.

22 skytter deltog i juleafslutningen. Efter skydningen drog deltagerne til Marinestuen på Holmen hvor Leif Larsen, Harry Schrøder og Mogens Pedersen havde sørget for varme æbleskiver og gløgg. John Werge fremlagde årets resultater, inden der blev ønsket godt nytår.

Jens Olsen mesterskytte i Kongens Lyngby

KONGENS LYNGBY – Skyttelavs medlemmerne i Kongens Lyngby har gennem sæsonen en del konkurrencer på programmet. Skytterne kan vinde af Mesterskabsskydning, Handikapskydning, Figurskydning, Blindskydning samt Tipsskydning.

Alle konkurrencerne er omgivet med en del festivitas, hvilket formodentligt er en af årsagerne til lavets popularitet.

Ved et større arrangement den 28. november blev Jens Olsen mesterskytte, Peter Bruun fik andenpladsen. Ved samme stævne blev Søren Nielsen handikapmester med Peter Bruun 0,1 point efter. Juleshowskydningen

først i december fik Niels Hald som vinder af figurskydningen, John Nielsen vandt blindskydningen og Jørgen Challet blev vinder af tipsskydningen. I alle tre konkurrencer gik andenpladsen til "altid beskedne" Søren Nielsen. Under dette specialarrangement havde Jørgen Challet i øvrigt sørget for, at præmierne var specielle produkter fra diverse bryggerier.

Lavet er nu gået i skarp træning for at sikre afdelingen et godt resultat til forårets Landsskyttestævnet i Næstved. "Her skulle vi gerne være i stand til at stille med et holdt fritstående skytter", lyder det fra Peder Møller Hansen.

Jens Olsen, Mesterskytte Kongens Lyngby 2005.

Andeskydning i Kerteminde

KERTEMINDE – Medlemmerne af Kerteminde Marineforenings Skyttelav kunne med den rette indstilling på sigtekorner, erhverve sig gratis ænder til såvel Mortens- som Juleaften, fremgår det af rapporten fra den nordøstfynske købstad.

Blandt de 30 skytter der deltog i distriktsskydningen i Svendborg, var der også medlemmer fra Kerteminde Skyttelav.

Vinder af hjemmebaneskydningen offentliggøres i næste nummer af Under Dannebrog. "10 til 12 skytter deltager i de faste tirsdagsskydninger – men der kan godt være flere, så de der har lyst er velkomne", siger bestyrelsen.

KABYSSEN

Koncept bryghus og restaurant i Aalborg Bymidte

Søgaards Bryghus blandt landets bedste

"I hjertet af Aalborg på byens ældste og hyggeligste torv, byder Søgaards Bryghus dig velkommen til sanselige oplevelser i en klasse for sig". Således indledes informationen om Lisa og Claus Søgaards nye øl og madtempel i den gamle Limfjordsby. Nu skal man altid tage informationsbrochurernes lovprisninger med et gran salt, men i dette tilfælde er fakta, at der på relativt kort tid, er skabt et unikt oplevelsessted i midten af købstaden.

Restauratør og idémand Claus Søgaard i hjertet af Søgaard Bryghus – bryggeriet.

I 2004 åbnede Lisa og Claus Søgaard dørene til Danmarks første kombinerede mikrobryggeri, tapperi, restaurant, ølstue og kødudsalg. Det med kun at drive kødudsalg holder ikke mere. Efter kort tid udvides sortimentet til også at omfatte hjemmelavet charcuteri, chokolader, friskmalet kaffe og meget mere.

Landsdækkende distribution

I takt med den stigende succes for det gode håndværkerøl opstod der fra flere sider ønske om at få forhandling af øl fra Søgaards Bryghus. I efteråret 2005 udvidede bryggeriet så med et topmoderne tapperi, der leverer øl i flotte flasker til førende specialforretninger og supermarkedskæder i hele landet.

På nuværende brygger huset hen over året ti forskellige bryg. Navne som "Jomfruhumle, Naverbryg, Madame Ale, Julebuk og Pearl of India pryder etiketterne fra den Aalborggendske gastronomitempel.

Er der afdelinger der ved særlige lejligheder vil kræse for medlemmerne, kan man henvende sig på telefon 98161114 og får yderligere oplysninger om bryggeriets alsidige sortiment.

Osso-Buco

Februar er den store generalforsamlingsmåned. Under Dannebrogsmadskribent, Tommy S. Pedersen fra Tinghallen i Viborg, anbefaler en kraftig kalveret som en værdig afslutning på de debatfyldte møder.

Til otte personer:

8 skiver kalveskank. 1 kg. Urter (gulerødder, selleri, perleløg), concassée af 4-5 tomat. ? dl. Hakket persille og lidt godt dansk smør.

Kalveskankene braiseres i gryde ca. 1.1½ time (alt efter tykkelse). Skyen jævnes, sigtes og tilsættes de smørsauterede urter og tomatconcassée. Dryses med groft hakket persille.

Det anbefales at servere en god gammeldags kartoffelmos. Husk altid at lave ekstra kartoffelmos til mandespisninger.

En god classic øl eller porter fra et af de mange danske bryghuse giver ekstra smag og kraft i denne stærke vinterret.

Ny mast til fregatten JYLLAND

Som spæd Douglas-gran tog fregatten JYLLAND's nye mast form allerede i 1890

Løbende vedligehold af det opstående gods på fregatten JYLLAND kostede i i midten af december livet for en 115 år gammel Douglas-gran i Sønderskov ved Virklund. Skoven hører under Silkeborg Statskovdistrikt, der hermed blev leverandør af de otte tons træmasse, der de næste år udgør en af de tre master på museumsskibet i Ebeltoft.

Museumsinspektør John Walsted oplyser til Midtjyllands Avis, at masten skal være meget stabil og solid, selv om fregatten ikke længere skal ud på de vilde vover. Det fældede Douglas-gran har ifølge avisen et stort omfang af kernetræ. Kernetræet er uden revner og knaster, og er derfor bedst egnet til masteproduktion. Silkeborg Statskovdistrikt er et af de få skovområder i Danmark, der kan levere de krævede kvaliteter.

Den forholdsvis korte afstand mellem skovområdet og dokken i Ebeltoft spillede også ind ved beslutningen om, at det skulle være netop dette træ, der får æren af at udgøre en del af oplevelsen ved at besøge Danmarks mest omtalte og besøgte krigsskib.

Afsender:
 Glumso PortoService ApS
 Hjulmagervej 13
 9490 Pandrup
 /Endringer vedrørende abonnementet
 ring venligst 33 15 28 86

Træet, der har stået siden Kong Christian den 9. s tid, på vej mod jorden. Skovteknikerne Torben Nickelsen og Steen Løv Andersen stod for den præcise nedtagning. (Foto: Steen Ancher, Midtjyllands Avis)

FAKTA:

Ud over udplantningen af træet der nu bliver mast på fregatten JYLLAND, var 1890 også året hvor:

- Der den 1. februar foretages folketælling i Kongeriget Danmark samt på Færøerne.
- 3. juli bliver Idaho optaget som USA's 43. stat.
- 10. juli bliver Wyoming optaget som USA's 44. stat.
- 6. august bliver den første henrettelse ved den elektriske stol foretaget i Auburn fængslet i New York.
- 23. november udskilles Storhertugdømmet Luxembourg fra Nederlandene.
- Dagen før – den 22. november fødtes Charles de Gaulle, fransk general, statsmand og præsident fra 1959-1969. Han dør i 1970.